

**КУЛТУРНО-
ИСТОРИЧЕСКО
НАСЛЕДСТВО**
*Опазване
Представяне
Дигитализация*

*Сборник с избрани резюмета,
2020
Велико Търново, България*

*Институт по математика и
информатика, БАН*

**CULTURAL AND
HISTORICAL
HERITAGE**
*Preservation
Presentation
Digitalization*

*Proceedings selected abstracts,
2020
Veliko Tarnovo, Bulgaria*

*Institute of Mathematics and
Informatics, BAS*

Фонд „Научни изследвания“ не носи отговорност за съдържанието на докладите и отпечатаните материали от научния форум.

Материалите в сборника са обект на авторско право.

Разрешение за направа на електронни или хартиени копия на част или на цяла публикация за лично или учебно ползване се предоставя без заплащане, при условие, че копията не са направени или разпространявани с цел печалба или търговска изгода и че копията са съпроводени с това съобщение и пълно цитиране на първата страница. За копиране под друга форма, за препубликуване или публикуване на сървъри се изисква предварително специално разрешение и/или заплащане.

2020

<http://www.math.bas.bg/vt/kin/>

Научни редактори:

*проф. д-р Петко Ст. Петков
доц. д-р Галина Богданова*

Технически редактори:

*гл. ас. д-р Николай Ноев,
Калоян Николов
ас. д-р Калина Сотирова-Вълкова (дизайн)*

Коректор: Паскал Пиперков

© Авторски колектив, 2020

*Институт по математика и информатика
при БАН, България*

This work is subject to copyright.

Permission to make digital or hard copies of portions of this work for personal or classroom use is granted without fee, provided that the copies are not made or distributed for profit or commercial advantage and that the copies bear this notice and the full citation on the first page. To otherwise reproduce or transmit in any form or by any means, electronic or mechanical, including photocopying, recording, or by any information storage retrieval system or in any other way requires written permission from the publisher.

2020

<http://www.math.bas.bg/vt/kin/>

Editors:

*prof. PhD Petko St. Petkov
assoc. prof. Phd. Galina Bogdanova*

Copy editors:

*assist. prof. Phd. Nikolay Noev,
Kaloyan Nikolov
assist. prof. Phd. Kalina Sotirova-Valkova
(design)*

Proofreader: Paskal Piperkov

© Editors, authors of papers, 2020

*Institute of Mathematics and Informatics at the
BAS, Bulgaria*

ПРЕДГОВОР

Шестата научна конференция с международно участие „Културно-историческо наследство: опазване, представяне, дигитализация“ (KIN2020) ще се проведе във Велико Търново. Основни направления на конференцията са опазването, дигитализацията и представянето на културно-историческото наследство (КИН). Интер-дисциплинарният форум има за цел да представи научни и научно-приложни разработки, проекти, иновации в областта на културно-историческото наследство (КИН).

Основен акцент на KIN2020 ще бъдат съвременните изследователски тенденции и иновативни приложения в тази широкоспектърна област, както и българският опит в представянето и дигитализацията на научно и културно наследство. Разширени версии на представените на форума доклади за научни изследвания в областта на КИН ще се публикуват след двойно слъпо рецензиране в издание регистрирано в НАЦИД.

ТЕМАТИЧНИ ОБЛАСТИ

1. Представяне, защита, дигитализация и достъпност до КИН
2. Опазване на КИН в 21 в.: музеи, архиви, библиотеки, читалища
3. Културен туризъм, творчески индустрии и дигитален маркетинг
4. Културно наследство и религия: традиции и съвременни практики
5. Трансмисии на културното наследство
6. Обучение в КИН: интерактивни методи и подходи, образователни игри, мултимедия
7. Изкуство и съвременни технологии

Програмата ще включва доклади от водещи специалисти от България и чужбина, кръгла маса, изложба и демонстрации, представящи усилията на учени, културни институции и организации от различни области за документиране, архивиране, представяне и запазване на КИН. В рамките на KIN2020 ще се организират и представят научни доклади и съобщения по обявените теми (до 15 мин/доклад), резултати от проекти за документиране, запазване и предоставяне на широк обществен достъп до КИН и специална секция на тема културен туризъм. Поканват се изследователски институти, университети, библиотеки, музеи, архиви, галерии, представители на бизнеса и туристически информационни центрове за обмяна на опит, идеи и know-how.

PREFACE

The Sixth Scientific Conference with International Participation "Cultural and Historical Heritage: Preservation, Presentation, Digitization" (KIN2020) will be held in Veliko Tarnovo. Main directions of the conference are preservation, digitization and presentation of the world and national tangible and intangible cultural heritage (CHH). The Interdisciplinary Forum aims to present scientific and applied research, projects, and innovations in the field of cultural and historical heritage (CHH).

The main focus of the KIN2020 will be the current research trends and innovative applications in this broad spectrum area, as well as the Bulgarian experience in the presentation and digitalization of scientific and cultural heritage. Extended versions of the CIN research reports presented at the forum will be published after double-blind review in the series is registered in NACID.

THEMATIC AREAS

1. Presentation, Protection, Digitization and Access to CHH
2. Preservation of the CHH in the 21st c.: Museums, Archives, Libraries, Community Centers
3. Cultural Tourism, Creative Industries and Digital Marketing
4. Cultural Heritage and Religion: Tradition and Modernity
5. Transmissions of Cultural Heritage
6. Learning CHH: Interactive Methods and Approaches, Educational Games, Multimedia
7. Arts and Modern Technology

The program will include reports from leading experts from Bulgaria and abroad, a roundtable, an exhibition and demonstrations presenting the efforts of scientists, cultural institutions and organizations from various fields to document, archive, present and preserve the CHH. Within the KIN2020 will be presented scientific reports and announcements (up to 15 min / report), results of projects for the documentation, preservation and wide public access to cultural heritage, and special section on cultural tourism. Research institutes, universities, libraries, museums, archives, galleries, business representatives and tourist information centers are invited to exchange experience, ideas and know-how.

СЪДЪРЖАНИЕ / TABLE OF CONTENT

Предговор	3
Preface	3
Съдържание / Table of content	4
Възрожденско културно наследство. Исторически маршрути. Народни будители	7
<i>Петко Ст. Петков</i>	7
Revival Cultural Heritage: Historical Routes. People's Awakeners	7
<i>Petko St. Petkov</i>	7
Повишение квалификация на педагогов-музикантов с применением дистанционных цифровых образовательных технологий и решение вопросов сохранения традиций народной инструментальной культуры	8
<i>Дмитрий Рытов</i>	8
Improvement of the Qualification of Music Teachers with the Use of Remote Digital Educational Technologies and Solving the Issues of Preserving the Traditions of Folk Instrumental Culture	8
<i>Dmitry Rytov</i>	8
Градостроителството в югоизточната част на Трапезица в светлината на новите проучвания	10
<i>Мирко Робов</i>	10
Urban Planning of the Southeast Part of Trapezitsa in the Light of the Latest Research	10
<i>Mirko Robov</i>	10
Визуалната антропология и зачуваване на културното наследство: искусство и перспективи во Македонија	11
<i>Владимир Бочеv</i>	11
Visual Anthropology and Preservation of Cultural Heritage: Experiences and Perspectives in Macedonia	11
<i>Vladimir Bocer</i>	11
Башкирският мифологическик баит «Сак-Сук» и сказки, легенди болгарского народа	14
<i>Юлдыбаева Гулнар Видановна, Ханова Гулнaз Салимьяновна</i>	14
Bashkir Mythological Beit "Sak-Suk" and Tales, Legends of the Bulgarian People	14
<i>Yuldybaeva Gulnar Vidanovna, Khanova Gulnaz Salimyanovna</i>	14
Эргономика в органно-фортепьянной клавиатуре аккордеона	15
<i>Николай Краvцов</i>	15
Ergonomics in the Piano Accordion Keyboard	15
<i>Nikolay Kravtsov</i>	15
Геймифицирани приложения за София, популяризиращи културно-историческото наследство на столицата	16
<i>София Милева, Мариана Асенова, Емил Петров, Венета Гьурова</i>	16
GamiFied Applications for Sofia, Promoting Capitals' Cultural Heritage	16
<i>Sofia Mlleva, Mariana Assenova, Emil Petrov, Veneta Gyurova</i>	16
Semantic Access to Cultural Heritage Data	17
<i>Todor Todorov</i>	17
Универсалното решение – подходящ дизайн за обекти на КИН	18
<i>Димитър Добревски</i>	18
The Universal Decision - Appropriate Design for Heritage Objects	18
<i>Dimitar Dobrevski</i>	18
Биокултурно наследство: съхраняване на биокултурното разнообразие и аспекти на валоризацията му в България	20
<i>Валентина Ганева-Райчева</i>	20
Biocultural Heritage: Preservation of Biocultural Diversity and Aspects of Its Valorization in Bulgaria	20
<i>Valentina Ganeva-Raycheva</i>	20
Традицията в епохата на пан-европейска мобилност	22
<i>Петко Христов</i>	22
Traditions in the Era of Pan European Mobility	22
<i>Petko Hristov</i>	22
Предлозите В и У в българския език (Към въпроса за развитието на езика)	24
<i>Стефка Петрова</i>	24
The prepositions V and U in Bulgarian (On the subject of language development)	24
<i>Stefka Petrova</i>	24
Новооткритата скална църква в приземната част на манастирския комплекс „Кръщелнята“ от Ивановските скални манастири	25
<i>Евгени Коеv</i>	25
The Newly Opened Rock Church in the Ground Part of the Monastery complex "The Baptistry" from the Ivanovo Rock-hewn Monasteries	25
<i>Evgeni Koev</i>	25
О звококолах немецких производителей в белорусских храмах	26
<i>Елена Генадьевна Шатско</i>	26
About the Bells of German Producers in Belarusian Churches	26
<i>Elena Shatko</i>	26
Индийско културно наследство. Проява чрез опазване	27
<i>Мона Кауши, Ума Деви, Малвика</i>	27
Indian Cultural Heritage. Manifestation in Preservation	27
<i>Mona Kaushi, Uma Devi, Malvika</i>	27
Светилището в местността Мишкова нива край Малко Търново – слуга на много господари	29

<i>Диана Радоина</i>	29
The Sanctuary in Mishkova niva area near Malko Tarnovo – Servant of Many Lords	29
<i>Diana Radoinova</i>	29
БЕЗОПАСНОСТ ТУРИСТИЧЕСКОГО БИЗНЕСА: МЕЖДУНАРОДНИ РИСКОВЕ И ВЪЗОВО	30
<i>Ирина Виталиевна Бална</i>	30
Travel Business Safety: International Risk and Challenges	30
<i>Irina Vitalievna Balna</i>	30
Забравеното знание – обушарски инструменти от старо време	31
<i>Илия Вълев, Росица Бинева</i>	31
The Forgotten Knowledge – Shoemaking Tools from Old Time	31
<i>Iliya Valev, Rositsa Bineva</i>	31
Възрожденското културно-историческо наследство на Велико Търново в историческата литература /историографски очерк/	32
<i>Пепа Вълчанова</i>	32
Cultural and Historical Heritage of Veliko Tarnovo from Revival period in the Historical Literature /Historiographic Essay/	32
<i>Peпа Valchanova</i>	32
Ukrainian Folk Embroidery Research at the Beginning of the XXI Century: Main Trends	34
<i>Tetiana Kutsyr</i>	34
6 май 1846 г. - една от най-забележителните дати в историята на училището в Поликрайше (195 години българско училище в Поликрайше (1825 – 2020))	35
<i>Георги Николов Георгиев, Трифонка Романова Попниколова, Марияна Николова Георгиева</i>	35
May 6 th 1846 – One of the Most Remarkable Dates in the History of the School in Polikraishte (195 Years Bulgarian Scholl in Polikraishte (1825 – 2020))	35
<i>Georgi Georgiev, Trifonka Popnikolova, Mariana Georgieva</i>	35
Книговедска характеристика на просветните издания от старопечатната колекция на читалище „Надежда“ – Велико Търново	37
<i>Живка Радева</i>	37
Bookkeeping Characteristics of the Educational Editions from the Old Printing Collection of Community Center “Nadezhda” – Veliko Tarnovo	37
<i>Zhivka Radeva</i>	37
Представяне на проект „Дигитално представяне и съхраняване на културното наследство от старопечатен фонд и историческа театрален салон на НЧ „Надежда 1869“ гр. Велико Търново“	39
<i>Донка Калева – Радева</i>	39
Presentation of the Project „Digital Presentation and Preservation of the Cultural Heritage of the Old-Print Fund and the Historical Theatre Salon of the “Nadejda 1869” Community Center”- Veliko Tarnovo	39
<i>Donka Koleva</i>	39
Из летописа на Капиновския манастир „Св. Николай Чудотворец“	41
<i>Павлина Владева</i>	41
From the Chronicle of the Kapinovo Monastery “St. Nicolai the Wonderworker”	41
<i>Pavlina Vladeva</i>	41
Самозолитарането на българите от идеите на свободното зидарство	43
<i>Дончо Иванов</i>	43
The Self-Isolation of Bulgarians from the Ideas of Freemasonry	43
<i>Doncho Ivanov</i>	43
FAIR Принципи за дигитални хранилища: Същност и приложимост към обекти на културното наследство	44
<i>Калина Сотирова-Вълкова</i>	44
FAIR Principles for Digital Repositories: Essence and Applications for Heritage Objects	44
<i>Kalina Sotirova-Valkova</i>	44
Дигитализацията като начин за опазване на културно-историческо наследство (Нов проект с участието на Научен Архив – БАН)	45
<i>Дарина Илиева-Петрова</i>	45
Digitization as a Way of Preserving Cultural and Historical Heritage (A New Project with the Participation of Scientific Archive – BAS)	45
<i>Darina Ilieva-Petrova</i>	45
Типология на фолклорните фестивали и принципи на дигиталната им конверсия	46
<i>Калоян Николов</i>	46
Typology of Folklore Festivals and Principles of their Digital Conversion	46
<i>Kaloyan Nikolov</i>	46
Културно-историческото ни наследство в обсега на дигиталното настояще	47
<i>Невена Джуркова</i>	47
Cultural Historical Heritage within Digital Context	47
<i>Nevena Dzhurkova</i>	47
Digitization of Ukrainian Cultural Heritage’s Objects in Poland: Collections of Ethnography and Art, Photo Libraries, Archives	48
<i>Олена Козакевич</i>	48
Use of Ontology in Folkloristic: Electronic Portal “Folklore of the Peoples of Siberia”	49
<i>Анна Гриневич</i>	49
Разработване на платформата FairDeal	50
<i>Павел Христов</i>	50
Development of FairDeal platform	50
<i>Pavel Hristov</i>	50
Използване възможностите на новите технологии за съхраняване и популяризиране на тракийското културно наследство	51
<i>Весела Василева Георгиева</i>	51
Using the Capabilities of New Technologies to Preserve and Promote the Thracian Cultural Heritage	51
<i>Vesela Vasileva Georgieva</i>	51

Приложения на калиграфията при създаване на произведения с интердисциплинарен характер <i>Светослав Косев, Симеон Желев</i>	53
Applications of Calligraphy in Creating Artworks of an Interdisciplinary Nature <i>Svetoslav Kosev, Simeon Zhelev</i>	53
Възприемане и действие в едно. Въздействие на интерактивни арт произведения върху наблюдателя-участник <i>Светослав Косев, Атанас Марков</i>	54
Perception and Action on one. Influence of Interactive Artworks over Observing Participants <i>Svetoslav Kosev, Atanas Markov</i>	54
Сакралните символи – още една идея за развитие на декоративното творчество в училище <i>Елена Веселинова Панайотова</i>	56
Sacred Symbols - Another Idea for the Development of Decorative art at school <i>Elena Veselina Panayotova</i>	56
Програмата на „Родно радио“ като част от пропагандния план на Дирекцията за обществена обнова <i>Мила Крустева</i>	57
The Native Radio Program as Part of the Propaganda Plan of the Public Renovation Directorate <i>Mila Krasteva</i>	57
Интердисциплинарни подходи на проучване на психосоматичните показатели на хора с увреждания за целите на медицинското програмиране и роботиката <i>Галина Богданова, Лиана Гълъбова</i>	58
Interdisciplinary Approaches of Studying the Psychosomatic Indicators of Disabled People for the Aims of Medical Programming and Robotics <i>Galina Bogdanova, Liana Galabova</i>	58
Международните актове и вътрешното законодателство като Юрическа основа за постигане на достъпност в глобален и локален мащаб <i>Негослав Събев</i>	59
International Acts and Domestic Legislation as a Legal Basis for Achieving Accessibility on Local and Global Level <i>Negoslav Sabev</i>	59
Измерения на съвременното постмодерно поклонничество като глокално религиозно културно наследство <i>Лиана Гълъбова</i>	60
Dimensions of Contemporary Postmodern Pilgrimage as Glocal Religious Cultural Heritage <i>Liana Galabova</i>	60
Чиният за очистиране на вино и масло според Богослужебен сборник № 66 съхраняван в НА – БАН <i>Галия Тодорова Господинова</i>	61
The Act of Purifying Wine and Oil According to the Liturgically Corpus No. 66 kept at SA - BAS <i>Galina Todorova Gospodinova</i>	61
Същност и значение на християнската вара в съвременния свят <i>Иван Вълков</i>	62
Essence and Significance of the Christian Faith in the Modern World <i>Ivan Valkov</i>	62
Диалекти и използване на чужда графична система в компютърно опосредстваната комуникация (изследване на базата на примери в онлайн социалната мрежа „Фейсбук“) <i>Мариан Петров</i>	64
Dialects and the Use of Foreign Graphic System in Computer-Mediated Communication (Study Base of Examples on the Online Social Network “Facebook”) <i>Mariyan Petrov</i>	64
Понятието „Класа на личността“ <i>Пламен Глогов</i>	65
The Concept of “Being a Classy Person” <i>Plamen Glogov</i>	65
Защо популизмът има бъдеще? <i>Таня Глухчева</i>	66
Why does Populism Have a Future? <i>Tania Glouchcheva</i>	66
Значими нови постъпления на лични архиви в Научния архив на БАН <i>Габриела Варцарова</i>	68
New Significant Personal Archives at the Scientific Archive at the BAS <i>Gabriela Vartzarova</i>	68
Jallikattu: Remembrance of forgetting Masculinity <i>Uma Devi</i>	69

ВЪЗРОЖДЕНСКО КУЛТУРНО НАСЛЕДСТВО. ИСТОРИЧЕСКИ МАРШРУТИ. НАРОДНИ БУДИТЕЛИ

Петко Ст. Петков

Великотърновски университет „Св. Св. Кирил и Методий“, България

REVIVAL CULTURAL HERITAGE. HISTORICAL ROUTES. PEOPLE'S AWAKENERS

Petko St. Petkov

“St. St. Cyril and Methodius” University of Veliko Tarnovo, Bulgaria
drpstp@petkov@gmail.com

Summary

The report offers a specific cultural and historical route in the footsteps of the national awakers. It is based on the understanding of Minister St. Omarchevski, who proposed in 1922 this new holiday to the "deserving Bulgarians". According to him: "In the semi-darkness of our past are found the great figures of a number of great Bulgarians who with extraordinary enthusiasm and enviable self-sacrifice have served their people, who spared neither strength nor youth to lay the foundations of our cultural and political life." Among the names of deserving Bulgarians are not only national heroes, but also many local figures of education and culture.

Keywords

Revival Cultural Heritage, Cultural-Historical Routes, National Awakers, Cultural Tourism

Резюме

В доклада се предлага специфичен културно-исторически маршрут по стъпките на народните будители. Изхожда се от разбирането на министър Ст. Омарчевски, предложил през 1922 г. този нов празник на „заслужилите българи“. Според него: „В полумрака на нашето минало се откриват големите фигури на редица велики българи, които с необикновено увлечение и една завидна самопожертвувателност са служили на своя народ, които не са пожалили ни сила, ни младост, за да положат основите на нашия културен и политически живот“. Сред имената на заслужилите българи са не само националните герои, но и много местни дейци на просветата и културата.

Ключови думи

Възрожденско културно наследство, културно-исторически маршрути, народни будители, културен туризъм

**ПОВЫШЕНИЕ КВАЛИФИКАЦИИ ПЕДАГОГОВ-МУЗЫКАНТОВ С ПРИМЕНЕНИЕМ
ДИСТАНЦИОННЫХ ЦИФРОВЫХ ОБРАЗОВАТЕЛЬНЫХ ТЕХНОЛОГИЙ И РЕШЕНИЕ
ВОПРОСОВ СОХРАНЕНИЯ ТРАДИЦИЙ НАРОДНОЙ ИНСТРУМЕНТАЛЬНОЙ КУЛЬТУРЫ**

Дмитрий Рытов

Санкт-Петербургский государственный университет культуры, Россия

**IMPROVEMENT OF THE QUALIFICATION OF MUSIC TEACHERS WITH THE USE OF
REMOTE DIGITAL EDUCATIONAL TECHNOLOGIES AND SOLVING THE ISSUES OF
PRESERVING THE TRADITIONS OF FOLK INSTRUMENTAL CULTURE**

Dmitry Rytov

*Saint-Petersburg State University of Culture, Russia
rytovda@mail.ru*

Abstract

The potential of digital technologies in the system of professional development of music teachers using remote digital educational technologies is revealed. The tendencies of modern use of distance educational technologies, e-learning in solving the issues of preserving the traditions of folk instrumental culture have been demonstrated. Problematic issues of distance education organization have been identified. The resources of the information and educational environment in the system of professional development of music teachers are analyzed.

A comprehensive analysis of the main functions of applying digital technologies involved in the preparation of a musician-performer has been identified and made: information, creative, methodological and educational. Specificity of digital educational resources in music-performing activity, in conducting and fixing of researches in the field of performing technique, organology, musical pedagogy, dissemination of pedagogical experience is shown. The competence orientations of performing activity, creative self-regulation are determined. The potential and tendencies of the use of remote forms of conducting scientific and methodological events, the use of electronic training tools, the organization of distance education of the performer on musical instruments are revealed.

Keywords

Folk Art Culture, Cultural Heritage, Traditions of Folk Instrumental Culture, Translation of Cultural Values, Digital Technologies, Information Environment, Distance Education

Аннотация

Раскрыт потенциал цифровых технологий в системе повышения квалификации педагогов-музыкантов с применением дистанционных цифровых образовательных технологий. Продемонстрированы тенденции современного использования дистанционных образовательных технологий, электронного обучения при решении вопросов сохранения традиций народной инструментальной культуры. Выявлены проблемные вопросы организации дистанционного образования. Проанализированы ресурсы информационно-образовательной среды в системе повышения квалификации педагогов-музыкантов.

Определены и сделан комплексный анализ основных функций применения цифровых технологий, участвующих в подготовке музыканта-исполнителя: информационной, творческой, методической и образовательной. Показана специфика цифровых образовательных ресурсов в музыкально-исполнительской деятельности, в проведении и фиксации исследований в области методики исполнительства, органологии, музыкальной педагогики, диссеминации педагогического опыта. Определены компетентностные ориентиры исполнительской деятельности, творческой саморегуляции. Раскрыт потенциал и тенденции применения дистанционных форм проведения научно-методических мероприятий, использования электронных средств обучения, организации дистанционного образования исполнителя на музыкальных инструментах.

Ключевые слова

Народная художественная культура, культурное наследие, традиции народной инструментальной культуры, трансляция культурных ценностей, цифровые технологии, информационная среда, дистанционное образование

ГРАДОУСТРОЙСТВОТО В ЮГОИЗТОЧНАТА ЧАСТ НА ТРАПЕЗИЦА В СВЕТЛИНАТА НА НОВИТЕ ПРОУЧВАНИЯ

Мирко Робов

*Национален археологически институт с музей при Българска академия на науките, София,
 България*

URBAN PLANNING OF THE SOUTHEAST PART OF TRAPEZITSA IN THE LIGHT OF THE LATEST RESEARCH

Mirko Robov

*National Archaeological Institute with Museum – Bulgarian Academy of Sciences, Sofia, Bulgaria
 mrobov@abv.bg*

Abstract

After the 30's of the 13th century and until the end of the Tarnovo Kingdom in the south-east sector of Trapezitsa a specific urban planning was taking shape. Over several ledges are built some of the most significant Metropolitan churches, such as church № 3, 4 and 14, as well as a large closed ensemble near church №3, related to an eminent representative of the ecclesiastical hierarchy – most likely the bishop of this second in significance Metropolitan fort.

Immediately south of the episcopate is attached a large duplex building, with an imposing appearance – columns and an arch construction. From the east it ends with an apse. There are no traces of mural paintings on the plastered walls. Among the findings there is a vessel with an image of the Star of David. It is possible that this building had social and religious functions and was related to the Jewish people, who inhabited this fort during the 13th-14th centuries of Metropolitan Tarnovo.

Keywords

Trapezitsa, Church, Episcopate, Complex, Jewish People

Резюме

След 30-те години на 13 век и до края на Търновското царство в югоизточния сектор на Трапезица се оформя градоустройствена картина на тераси са издигнати някои от най-значимите столични църкви – с номера 3, 4 и 14, както и голям затворен ансамбъл при църква №3 свързан с виден представител на църковната йерархия /най-вероятно епископът на тази втора по значимост столична крепост/.

Непосредствено южно до епископията е долепена голяма двуделна постройка, оформена представително – колони и аркова конструкция. От изток е завършвала с апсида. По измазаните с хоросан стени няма останки от стенопис. Сред откритите находки е съд с изобразена звезда на Давид. Напълно възможно е тази сграда да е била натоварена с обществени и религиозни функции и да е свързана с обетавалите тази крепост евреи през столично Търново – 13-14 век.

Ключови думи

Трапезица; църква; епископия; комплекс; евреи

**ВИЗУЕЛНАТА АНТРОПОПОГИЈА И ЗАЧУВУВАЊЕ НА КУЛТУРНОТО НАСЛЕДСТВО:
ИСКУСТВО И ПЕРСПЕКТИВИ ВО МАКЕДОНИЈА**

Владимир Боцев

Музеј на Македонија, Скопје, Македонија

**VISUAL ANTHROPOLOGY AND PRESERVATION OF CULTURAL HERITAGE:
EXPERIENCES AND PERSPECTIVES IN MACEDONIA**

Vladimir Bocev

Museum of Macedonia, Skopje, Macedonia
bocevvladimir@yahoo.com

Abstract

In Macedonia, and also in the Balkans, the first visual documentaries on film were filmed by the Janaki brothers in 1905. Apart from everyday life, they recorded festivals, weddings and rites. Their films testify to rituals and events from the beginning of the 20th century and are valuable visual documents for studies of material, spiritual and social culture, especially of Macedonians and Vlachs.

In 1923, Arsenie Jovkov wrote the screenplay for the documentary "Macedonia 1923". It features short sequences depicting boys and girls coming out of church, pouring tap water, laundry, flower-boy games and folk dances.

In 1935, the first Macedonian cameramen made documentaries about the events in Macedonia.

After the Second World War, organized documentary filmmaking began, among them a number of themes of traditional culture.

From 1954 the Ethnological Museum of Macedonia started to make documentaries. Understandably the themes of these films are traditional life,

New impetus for Macedonian ethnology in the field of visual registration of culture is gained at the beginning of the nineties of the 20th century when ethnologists from the Museum of Macedonia discovered the visual expression as a medium through which they present the results of their work. The ceremonies and rituals were usually filmed.

Audiovisual material has emerged from people recording their own events, recording part of their lives.

But what about ethnological films after being eventually promoted and shown on television, or participating in several festivals?

The film often remains unavailable to interested specialists or audiences

The question arises whether there is a system that makes film documents accessible to the expert and the general public?

Currently, there is no such system, a reference center for ethnological film and audiovisual documentation in Macedonia. Given the increasing activity in the field of visual ethnology / anthropology and the production of a large number of ethnological / anthropological content documentaries, the establishment of such a center is imminent.

The most important thing that should be the main activity of this center is to create an archive of ethnological / anthropological documentary films and ethnological / anthropological audiovisual recordings and easy access to that archive for those who are interested to consult it.

In a word, the center would enable the ethnological / anthropological documentary to be a communication channel between ethnologists, anthropologists, folklorists and the general public.

Keywords

Film, Audiovisual, Documents, Ethnology, Anthropology, Camera, Archive, Ritual, Traditional, Culture, Museum, Macedonia

Анотация

Во Македонија, а и пошироко на Балканот, првите визуелни документи на филмска лента ги снимале браќата Јанаки и Милтон Манаки во 1905 година. Покрај секојдневјето тие снимаат панаѓури, свадби и обреди. Нивните филмови сведочат за обреди и случувања од почетокот на 20 век и претставуваат драгоцени визуелни документи за проучувања на материјалната, духовната и социјалната култура, особено на Македонците и Власите.

Арсение Јовков во 1923 година го напишал сценариото за документарниот филм „Македонија 1923“. Во него од Дебарско се покажани кратки секвенци на кои се гледаат момчиња и девојчиња како излегуваат од црква, налевање вода од чеима, перење на платно, игри со цвет меѓу момче и девојки и народни ора.

Во 1935 година се појавиле првите македонски сниматели кои снимале документарни филмови за случувањата во Македонија.

По завршување на Втората светска војна започнало организирано снимање на документарни филмови, меѓу нив и голем број со теми од традиционалната култура.

Со снимање на документарни филмови од 1954 година се вклучил и Етнологишкиот музеј на Македонија. Разбирливо теми на овие филмови се традиционалниот живот,

Нов импулс македонската етнологија на полето на визуелното регистрирање на културата добива на почетокот на деведесеттите години на 20 век кога етнологи од Музејот на Македонија го открија визуелниот израз како медиум преку кој ги презентираат резултатите на својата работа. На теренот најчесто визуелно се бележат церемониите и обредите. Покрај овие, да ги наречеме класични теми на интерес на етнологите, антрополозите и фолклористите се посветува внимание и на животот во секојдневието, односот на поединецот кон групата и групата кон поединецот т. е. на релациите што владеат во одредени групи.

Покрај етнологите, антрополозите и фолклористите кои се занимаваат со визуелната етнологија, како резултат на големата распространетост и лесната употреба на видео камерите се појавија аудиовизуелни материјали од луѓе кои ги снимаат сопствените случувања, снимаат дел од своите животи.

Но, што се случува со етнологиите филмови откако ќе се промовираат и покажат евентуално на телевизија, или ќе учествуваат на неколку фестивали?

Филмот најчесто останува достапен за заинтересираните етнологи или заинтересираната публика.

Се поставува прашањето дали постои систем што ги прави достапни филмските документи до стручната и пошироката јавност?

Во моментот ваков систем, односно референтен центар за етнолошки филм и аудиовизуелна документација во Македонија нема. Со оглед на се поголемата активност на полето на визуелната етнологија/антропологија и продукција на голем број документарци со етнолошка/антрополошка содржина, формирањето на ваков центар се наметнува како неминовност

Најзначајно нешто што треба да биде носечка активност на овој центар е создавање на архива на етнолошки/антрополошки документарни филмови и етнолошки/антрополошки аудиовизуелни записи и лесен пристап до таа архива на оние кои се заинтересирани да ја консултираат

Со еден збор центарот би овозможил етнолошкиот/антрополошкиот документарен филм да биде комуникациски канал меѓу етнологите, антрополозите, фолклористите и широка јавност.

Клучни зборови

Филм, аудиовизуелни документи, етнологија, антропологија, камера, архива, ритуал, традиционална, култура, музеј, Македонија.

БАШКИРСКИЙ МИФОЛОГИЧЕСКИЙ БАИТ «САК-СУК» И СКАЗКИ, ЛЕГЕНДЫ БОЛГАРСКОГО НАРОДА

Юлдыбаева Гульнар Вилдановна, Ханова Гульназ Салимьяновна
Ордена Знак Почета Институт истории, языка и литературы Уфимский федеральный
исследовательский центр РАН (Уфа, РФ)

BASHKIR MYTHOLOGICAL BEIT "SAK-SUK" AND TALES, LEGENDS OF THE BULGARIAN PEOPLE

Yuldybaeva Gulnar Vidanovna, Khanova Gulnaz Salimianovna
Order of the Badge of Honour Institut of History, Language and Literature, Ufa Federal Research Centre,
RAS (Ufa, RF)

Abstract

The Bashkir bait "Sak and Suk" is one of the most popular poetic works of folk oral poetry. Bait is widespread among the Bashkirs, Tatars and Chuvash. This article is devoted to the study of parallels in the plots of the Bashkir texts of the mythological bait "Sak-Suk" with the tales and legends of the Bulgarian people about the cuckoo (owl) and the owl. It turned out that these folklore works have a similar plot basis: the mother curses her naughty children and turns them into birds that are not destined to meet each other. The differences are only in the names of the birds, although in the two peoples the main characters turn into night birds from the owl family. And in some cases, in Bulgarian folklore works, one of the heroes (mainly a daughter) turns into a cuckoo.

Keywords

Bashkirs, Bait, Folklore, Expedition, Variant, Plot, Parallel, Mythology,
Folk Art

Анотация

Башкирский баит «Сак и Сук» является одним из популярных поэтических произведений народного устно-поэтического творчества. Баит широко распространен среди башкир, татар и чувашей. Данная статья посвящена исследованию параллелей в сюжетах башкирских текстов мифологического баита «Сак-Сук» со сказками и легендами болгарского народа о кукушке (филлине) и сове. Выяснилось, что у данных фольклорных произведений сходная сюжетная основа: проклятие матерью своих непослушных детей и превращение их в птиц, которым не суждено встретиться друг с другом. Отличия лишь в названиях птиц, хотя у двух народов главные герои превращаются в ночных птиц из семейства совиных. И в некоторых случаях в болгарских фольклорных произведениях один из героев (в основном дочь) превращается в кукушку.

Ключевые слова

Башкиры, баит, фольклор, экспедиция, вариант, сюжет, параллель,
мифология, народное творчество

ЭРГОНОМИКА В ОРГАННО-ФОРТЕПИАННОЙ КЛАВИАТУРЕ АККОРДЕОНА

Николай Кравцов

Санкт-Петербургский государственный институт культуры, Дворцовая наб., д. 2, Санкт-Петербург, 191186, Россия

ERGONOMICS IN THE PIANO ACCORDION KEYBOARD

Nikolay Kravtsov

Saint Petersburg State Institute of Culture, 2, Dvortsovaya nab. (embankment), Saint Petersburg, 191186, Russian Federation
kravtsov@accordionkravtsov.ru

Abstract

The article identifies ways to improve the organ-piano keyboard borrowed into the accordion according to the ergonomic criteria of the “man-machine” system. The corresponding keyboard transformations are shown in order to expand the information channels to achieve the criteria of the existing paradigm and improve the artistic and expressive conditions for the implementation of articulation algorithms in sound extraction. After creating the variety of the organ-piano keyboard - the keyboard of the Kravtsov system - their genetic community in preserving the musical heritage of past eras and matching modern demands of the accordion culture is indicated.

Keywords

Accordion, Organ-piano Keyboard, Ergonomics, Systems, Game Organization, Functioning, Human-Machine

Аннотация

В статье выявлены пути усовершенствования заимствованной в аккордеон органно-фортепианной клавиатуры согласно эргономическим критериям системы «человек-машина». Показаны соответствующие преобразования клавиатуры с целью расширения информационных каналов для достижения критериев существующей парадигмы и улучшения художественно-выразительных условий реализации артикуляционных алгоритмов в звукоизвлечении. После создания разновидности органно-фортепианной клавиатуры – клавиатуры системы Кравцова – обозначена их генетическая общность в сохранении музыкального наследия прошлых эпох и соответствия современным запросам аккордеонной культуры.

Ключевые слова

Аккордеон, органно-фортепианная клавиатура, эргономика, системы, организация игры, функционирование, человек-машина

ГЕЙМИФИЦИРАНИ ПРИЛОЖЕНИЯ ЗА СОФИЯ, ПОПУЛЯРИЗИРАЩИ КУЛТУРНО-ИСТОРИЧЕСКОТО НАСЛЕДСТВО НА СТОЛИЦАТА

Соня Милева, Мариана Асенова, Емил Петров, Венета Гяурова
Софийски университет „Св. Климент Охридски“, София, България

GAMIFIED APPLICATIONS FOR SOFIA, PROMOTING CAPITALS' CULTURAL HERITAGE

Sonia Mileva, Mariana Assenova, Emil Petrov, Veneta Gyurova
University of Sofia "St. Kliment Ohridski", Sofia, Bulgaria
smileva@gmail.com

Abstract

Gamified applications are gaining increasing popularity for marketing reasons. The paper explores the specifics of gamed applications for Sofia as a tourist destination based on the cultural and historical heritage of the city. As a result, leading good practices in Europe have been studied and a detailed analysis of the most popular applications for Sofia, their capabilities and limitations has been carried out.

Keywords

Gamification, Sofia, In English. Cultural Heritage, Tourist Destination

Абстракт

Геймифицираните приложения за маркетингово цели набират все по-голяма популярност. Настоящият доклад изследва спецификата на геймифицирани приложения за София като туристическа дестинация, използващи културно-историческото наследство на града. В резултат са изследван водещи добри практики в Европа и е направен детайлен анализ на най-популярните приложения за София, техните възможности и ограничения.

Ключови думи

Геймификация, София, културно-историческо наследство, туристическа дестинация

SEMANTIC ACCESS TO CULTURAL HERITAGE DATA

Todor Todorov

Faculty of Mathematics and Informatics, St. Cyril and St. Methodius University of Veliko Tarnovo, Veliko Tarnovo, Bulgaria

Institute of Mathematics and Informatics, BAS, Sofia, Bulgaria
todorvt@abv.bg

Abstract

Cultural Heritage plays a central role to better understand previous generations and the history of where humankind comes from. The Web allows people to publish, explain and debate at all scales, local, national, and worldwide. In this research we present challenges and solutions in the process of designing database from a special data. These are data gathered in the process of digitization and organization of cultural artifacts. We present some steps and algorithms for development of digital archives of information gathered from artifacts, analysis, optimization and addition of metadata for indexing of digital data, compression and data protection, prevention of data loss, design. We investigate the methods of protection with watermarking which can be used against illegal use of data.

Keywords

Semantic Web, Ontology, Digitization, Cultural Heritage, Education

УНИВЕРСАЛНОТО РЕШЕНИЕ – ПОДХОДЯЩ ДИЗАЙН ЗА ОБЕКТИ НА КИИ

Димитър Добревски
 Национална художествена академия

THE UNIVERSAL DECISION - APPROPRIATE DESIGN FOR HERITAGE OBJECTS

Dimitar Dobrevski
 National Academy of Art
 did_design@abv.bg

Abstract

The report introduce the listeners with one of the most actual problems of the modern industrial design – designing for disabled people. The presented ideas are by the research of University of Carolina. The analyzed method is not well represented and well known among Bulgarian specialists and could find real application in the modernization and socialization of sites related to the Bulgarian cultural and historical heritage and is oriented to practically all potential visitors. The idea of the Universal Solution helps us think more flexibly and consider physical, economic and social planning as interconnected elements. The "Universal Solution" is the creation and combination of different products and environments that will be used by all people to the fullest, without the need for adaptation or specialized design. The basic principles of the "Universal Solution" are developed by the Center for Universal Solutions "At the University of North Carolina.

They generally say:

1. Fair use.
2. Flexibility in use.
3. Easy and intuitive use.
4. Error tolerance.
5. Easy to read information.
6. Low physical effort.
7. Available sizes and space for approach / use /.

Keywords

Universal Solution, Disability, Cultural and Historical Heritage

Абстракт

Докладът запознава слушателите с един от най-актуалните проблеми на съвременния промишлен дизайн - проектиране за хора с увреждания. Представените идеи са от изследванията на Университета в Каролина - САЩ. Анализираният метод е недостатъчно добре представен и познат сред българските специалисти и би могъл да намери реално приложение при модернизация и социализация на обекти свързани с българското културно историческо наследство и е ориентиран практически към всички потенциални посетители. Идеята за „Универсалното решение“ ни помага да мислим по-гъвкаво и да разглеждаме физическото, икономическото и социално планиране като взаимно свързани елементи. "Универсалното решение" представлява създаване и съчетаване на различни продукти и среда,

които да бъдат ползвани от всички хора в най-голяма степен, без необходимост от адаптация или специализирано проектиране. Основните принципи на „Универсалното решение“ са разработени от „Център за универсални решения“ в Университета на щата Северна Каролина.

Те в най-общи линии гласят:

- 1. Справедливо ползване.*
- 2. Гъвкавост при ползването.*
- 3. Лесно и интуитивно ползване.*
- 4. Толерантност към грешките.*
- 5. Лесна за възприемане информация.*
- 6. Неголеми физически усилия.*
- 7. Свободни размери и пространство за подход /ползване/.*

Ключови думи

Универсално решение, увреждане, културно историческо наследство

БИОКУЛТУРНО НАСЛЕДСТВО: СЪХРАНЯВАНЕ НА БИОКУЛТУРНОТО РАЗНООБРАЗИЕ И АСПЕКТИ НА ВАЛОРИЗАЦИЯТА МУ В БЪЛГАРИЯ

Валентина Ганева-Райчева

Институт за етнология и фолклористика с Етнографски музей при БАН

BIOCULTURAL HERITAGE: PRESERVATION OF BIOCULTURAL DIVERSITY AND ASPECTS OF ITS VALORIZATION IN BULGARIA

Valentina Ganeva-Raycheva

Institute of Ethnology and Folklore science with Ethnographic Museum at the Bulgarian Academy of Sciences

Abstract

The text is based on the modern understanding of heritage, explicated in strategic international documents, which highlights it as an inseparable set of natural and cultural values and emphasizes the individual and collective responsibility for its preservation. This understanding changes the approach to the protection of species and ecosystems from "separate, independent" of human cultural and social needs to an approach that integrates the cultural dimensions of biological objects and phenomena.

Based on observations from different parts of Bulgaria, carried out in recent years, aspects of valorization and socialization of local biocultural resources are commented. The focus is on the potential of plant diversity, the associated traditional ecological knowledge for the conservation of local genetic resources, for the construction of a specific cultural landscape and the reconstruction of local identity. Attention is paid to directions for economic valuation of biocultural heritage through food with geographical indications ("Protected designation of origin" and "Protected geographical indication") and tourism as a material incentive for the maintenance and development of local plant genetic resources and the foods produced from them.

Preservation of cultural heritage includes rethinking cultural resources and traditions, revitalization or transformation of local heritage in view of today's needs. Institutions such as the museum and the community center, as well as local groups and communities that want to preserve specific aspects of cultural heritage and pass them on to future generations, have an important role to play in this process. The cultural event is a place for presentation and communication with various aspects of heritage, one of the forms of socialization and popularization of valued knowledge and skills.

Keywords

Biocultural Diversity, Valorization, Biocultural Heritage, Museums, Cultural Events, Cultural Tourism

Абстракт

Текстът се опира на съвременното разбиране за наследството, експлицирано в стратегически международни документи, което го откроява като неделима съвкупност от природни и културни ценности и акцентира върху индивидуалната и колективната отговорност за неговото опазване.

Това разбиране променя подхода на опазване на видовете и екосистемите от „отделени, независими“ от културните и социалните потребности на човека към подход, който интегрира културните измерения на биологичните обекти и явления.

Въз основа на наблюдения от различни краища на България, осъществени през последните години, се коментират аспекти на валоризацията и социализацията на местни биокултурни ресурси. Във фокуса е потенциалът на растителното разнообразие и свързаното с него традиционно екологично знание за съхраняването на местните генетични ресурси, за конструирането на специфичен културен пейзаж и реконструиране на локална идентичност. Обръща се внимание на посоки за икономическо остойностяване на биокултурното наследство чрез храните с географски означения („Защитено наименование за произход“ и „Защитено географско указание“) и туризма като материален стимул за поддържането и развитието на местните растителни генетични ресурси и храните, които се произвеждат от тях.

Опазването на културното наследство включва преосмисляне на културни ресурси и традиции, ревитализация или трансформация на местни наследства с оглед на днешния ден и потребности. В този процес важна роля имат както институции като музеи и читалището, така и местните групи и общности, които желаят да съхранят специфични аспекти на културното наследство и да ги предадат на следващите поколения. Културното събитие е място за представяне и общуване с различни аспекти на наследството, една от формите за социализация и популяризиране на оценностени знания и умения.

Ключови думи

Биокултурно разнообразие, валоризация, биокултурно наследство, музеи, културни събития, културен туризъм

ТРАДИЦИЯТА В ЕПОХАТА НА ПАН-ЕВРОПЕЙСКА МОБИЛНОСТ

Петко Христов

Институт за етнология и фолклористика с Етнографски музей – БАН, България

TRADITIONS IN THE ERA OF PAN EUROPEAN MOBILITY

Petko Hristov

Institute of Ethnology and Folklore Studies with Ethnographic Museum, BAS
hristov_p@yahoo.com

Abstract

In the epoch of globalisation, the understanding of cultural traditions is very changeable. In contemporary ethnology, denoting something as “tradition” becomes an act of interpretation, a way of selecting and labelling. The understanding of tradition as a given generation’s attitude towards its past and the culture of the past can enable us to analyse and argue the ways of managing cultural heritage in the contemporary world, as well as to analyse traditions and cultural heritage as a basis of national identity. In the conditions of pan-European mobility and digitalized world the place of cultural heritage in the process of construction of multidimensional identities is very changeable but enduring important – more and more cultural heritage exists in the Internet.

The main questions that the author raises are: What are traditions and cultural heritage – the real patterns of behaviour from the past, the markers of ethnic and national identity, or the “souvenirs” and tourist attractions? Where does tradition end and where does its contemporary interpretation as cultural heritage begin? How is tradition “modernised” and “invented”? What will be the destiny of our Bulgarian cultural peculiarities in the conditions of pan-European mobility – local curiosities for tourists and our guests from “Europe”, or “cultural heritage”, the basis of our identity?

In the conditions of Internet reality and virtual social networks, traditions take the form of separate symbols, while artefacts from the past become cultural heritage exhibited in museums and specialised websites. Perhaps, in the age of post-modernity, tradition – as a process of studying and interpreting the cultural past – is again returning to the family environment, which makes our responsibility toward future generations even greater.

Keywords

Cultural Heritage, Cultural Anthropology, Traditions, Tourist Attractions

Резюме

В епохата на глобализация разбирането за културни традиции търпи бързи промени. В съвременната етнология и културна антропология да бъде обозначено нещо като „традиция“ се превръща в акт на интерпретация, в процес на селектиране и брандиране. Разбирането на традицията като отношение на всяка генерация към собственото минало и култура ни дава възможност да анализираме и дискутираме начините на формиране на наследството за културно наследство, на традицията и културното наследство като база за формиране на националната идентичност. В условията на пан-европейска мобилност и дигитализирац се свят мястото на

културното наследство в процеса на конструиране на многоизмерни идентичности е променливо, но неизменно важно – все повече културното наследство присъства в Интернет и в световната мрежа.

Основните въпроси, които поставя авторът на статията са: Какво представляват традициите и културното наследство – модели на поведение от миналото, маркери на етническа и национална идентичност или туристическа атракция и „сувенири“ за гостите? Къде свършват традициите и къде започва тяхната интерпретация като „културно наследство“? Как традицията се модернизира и „изобретява“? Какво ще бъде съдбата на нашите български културни особености в условията на пан-европейска мобилност – местни особености за туристите и гостите от „Европата“ или „културно наследство“, основа на нашата идентичност?

В условията на Интернет реалността и глобалната Мрежа, традициите приемат облика на отделни символи, където артефактите от миналото се превръщат в културно наследство, изложени в музеите и представяни в специализираните уебсайтове. Може би в пост-модерната епоха традицията като процес на научаване и интерпретация на културното минало ще се завърне в кръга на семейното възпитание, което прави нашата отговорност пред бъдещите поколения все по-нарастваща.

Ключови думи

Културно наследство, културна антропология, традиции, туристически атракции

ПРЕДЛОЗИТЕ В И У В БЪЛГАРСКИЯ ЕЗИК (КЪМ ВЪПРОСА ЗА РАЗВИТИЕТО НА ЕЗИКА)

Стефка Петрова

Софийски университет „Св. Климент Охридски“, София

THE PREPOSITIONS V AND U IN BULGARIAN (ON THE SUBJECT OF LANGUAGE DEVELOPMENT)

Stefka Petrova

Sofia University St. Kliment Ohridski, Sofia
stvpetrova@abv.bg

Abstract

One of the relatively common mistakes in written Bulgarian is the misuse of the prepositions V and U, the disappearance of the distinction between them, and the generalization of their semantic similarity. This is manifested primarily in the replacement of the preposition B by U. The work analyzes fully or partially recorded examples with preposition B, and is divided into three groups: 1. Misuse; 2. Possibility for two uses; 3. Use of preposition B instead of other prepositions. The author envisages further validation of the use of preposition B instead of preposition U.

Keywords

Preposition, Use, Replacement, Error, Disappearance of the Distinction Between V and U

Абстракт

Една от сравнително честите грешки в писмения български език е относително употребта на предлог В и предлог У, изчезване на различието между тях и генерализиране на приликата им в семантично отношение. Това се проявява преди всичко в замяната на предлог У с предлог В. В работата се анализират записани цялостно или частично примери с предлог В, като се разпределят в три групи: 1. Грешна употреба; 2. Възможност за двояка употреба; 3. Употреба на предлог В вместо други предлози. Авторката предвижда по-нататъшно утвърждаване на употребата на предлог В вместо предлог У.

Ключови думи

Предлог, употреба, замяна, грешка, изчезване на различието между В и У

НОВООТКРИТАТА СКАЛНА ЦЪРКВА В ПРИЗЕМНАТА ЧАСТ НА МАНАСТИРСКИЯ КОМПЛЕКС „КРЪЩЕЛНЯТА“ ОТ ИВАНОВСКИТЕ СКАЛНИ МАНАСТИРИ

Евгени Коев

Великотърновски Университет „Св. Св. Кирил и Методий“, Исторически факултет, Катедра География, България

THE NEWLY OPENED ROCK CHURCH IN THE GROUND PART OF THE MONASTERY COMPLEX “THE BAPTISTERY” FROM THE IVANOVO ROCK-HEWN MONASTERIES

Evgeni Koev

“St. Cyril and St. Methodius” University of Veliko Tarnovo, Faculty of History, Department of Geography, Bulgaria
ev_koeff@abv.bg

Summary

In another field study in the region of the Ivanovo rock-hewn monasteries, led by Evgeni Koev, a rock-hewn church was found in the area of the Monastery Complex “The Baptistery”. This specific site is a rock-hewn temple which has a unique location at the ground level of the rock wreath. It has not been documented in previous studies of this area. The church has a carefully shaped and processed eastern half. There is a carved characteristic absid in eastern direction, replacing the holy throne, a prosthetic niche and a replica of the rock-hewn Vladish throne. For the first time, the rock-hewn church is mapped and described in detail, giving a specific interpretation of the time of its construction and use, as well as showing the specific purpose of the temple and the adjacent monastic cells.

Keywords

Rock-hewn Church , Newly Discovered, Documented, Baptistery

Резюме

При поредното теренното проучване в района на Ивановски скални манастири, ръководено от Евгени Коев, в района на манастирския комплекс „Кръщелнята“ е открита непроучвана до този момент скална църква. Конкретният обект, представлява скалноизсечен храм с уникално разположение в приземното ниво на скалния венец. Същата не е документирана при досегашните изследвания на района. Църквата е с изключително старателно оформена и обработена източна половина. Има изсечена характерна абсида в източна посока, заместваща светият престол, протезисна ниша и подобие на скално изсечен владишки трон. Скалната църква за първи път е картирана и описана обстойно, като се дава и своеобразна интерпретация за времето на нейното изграждане и използване, както и за специфичното предназначението на храма и прилежащите монашески килии.

Ключови думи

Скална църква , новооткрита, документирана, Кръщелнята

О КОЛОКОЛАХ НЕМЕЦКИХ ПРОИЗВОДИТЕЛЕЙ В БЕЛОРУССКИХ ХРАМАХ

Елена Геннадьевна Шатко

Белорусского государственного педагогического университета им. М. Танка

ABOUT THE BELLS OF GERMAN PRODUCERS IN BELARUSIAN CHURCHES

Elena Shatko

Belarusian State Pedagogical University named after Maxim Tank, Belarus
shatko377@gmail.com

Abstract

The article discusses the bells of German producers in Belarusian churches. European bells are different from Orthodox bells in design and characteristics, and accordingly the sound of bells is different.

There are German, Dutch, French bells, and their profiles are different from those of Orthodox bells. Orthodox bells are rhythmic and European bells are more melodic. Even from the point of view of European manufacturers, the Russian bell is defective. But Orthodox experts believe there are acceptable dissonance intervals in the art of chords.

During the study, bells of German producers in Belarusian churches, their descriptions and characteristics were examined.

Keywords

Bell Science, Bells, Bell Sounds, Orthodox Churches, Digitalization

Аннотация

В статье рассматриваются колокола немецких производителей в белорусских церквях. Европейские колокола отличаются от православных колоколов с точки зрения конструкции и характеристик, и соответственно, звук колоколов отличается.

Есть немецкие, голландские, французские колокола, и их профили отличаются от профилей православных колоколов. Православные колокола - ритмичные, а европейские - более мелодичные. Даже с точки зрения европейских производителей российский колокол неисправен. Но православные эксперты считают, что в аккордовом искусстве есть приемлемые диссонансные интервалы.

В ходе исследования были изучены колокола немецких производителей в белорусских церквях, их описания и характеристики.

Ключевые слова

Кампанология, колокола, колокольный звон, православная церковь, цифровизация

ИНДИЙСКО КУЛТУРНО НАСЛЕДСТВО. ПРОЯВА ЧРЕЗ ОПАЗВАНЕ

Мона Каушик, Ума Деви, Малвика

Катедра Класически изток специалност „Индология“, СУ „Св. Климент Охридски“ – София
Катедра по съвременни индийски езици и литературознание, Делхийски университет, Ню Делхи,
Индия

INDIAN CULTURAL HERITAGE. MANIFESTATION IN PRESERVATION

Mona Kaushi, Uma Devi, Malvika

Department "Classical East Studies" Indology, Sofia University, Sofia Bulgaria
Asst. Professor in Tamil, Department of Modern Indian Languages and Literary Studies, University of
Delhi
malvi94@gmail.com, umadchitra@gmail.com

Abstract

India is a known and popular destination in the world. It has remained an incredible land of the oldest, unique, and most diverse cultures. To understand the diversity of India, it is important to understand the distinct cultures of all the 29 states; from the north, south, east and west states of the country. A country of a population of over 1 billion, the world's largest democracy attracts thousands of tourists from every part of the globe. It is a reflection of rich material life and deep spiritual thoughts that are woven into its rich cultural fabric.

Throughout history, Indian culture has absorbed many different customs and ideas which has also given birth to rich local customs, traditions and folk culture.

Indian culture is a culture of celebration. The purpose of this paper is to introduce the many celebrations, festivals, traditions that are still unknown or less popular. Special attention will be paid to the local festivals, folk traditions of North East States, Assam, Manipur, and Sikkim.

Another aspect of the paper will try to explore the popularity of Bollywood (Hindi Cinema) and its influence on tourism as an important and vital aspect in the cultural realm. Special comment will also be made on the relation of Bulgaria and Bollywood, looking at the growing relationship between the two countries as Bulgaria is becoming a popular shooting location which has promoted Bulgaria as a popular tourist destination in India.

Keywords

Culture, Folklore, Festivals, Traditions, Customs

Резюме

Индия е сред известните и популярни дестинация в света. Той е останала невероятна земя, смятана за една от най-старите, и притежателка на уникална разнообразна култура. За да разберем многообразието на Индия, е важно да разберем различните култури на всичките 29 щата. Страната е с население от над 1 милиард души. Тя е най-голямата демокрация в света и привлича хиляди туристи от всяка част на земното кълбо. Това е отражение на богатия материален живот и дълбоки духовни мисли, вплетени в богатата му културна тъкан.

В исторически план индийската култура е усвоила много различни обичаи и идеи, което също е родило богати местни обичаи, традиции и народна култура.

Индийската култура е култура на празнуване. Целта на това изследване е да представи множеството празненства, фестивали, традиции, които все още са неизвестни или не са толкова популярни. Специално внимание ще бъде обърнато на местните фестивали и народните традиции на североизточните щати, Асам, Манипур и Сиким. Хариана и Утар Прадеш са други щати, които са представени в този документ.

Друг аспект на статията ще се опита да проучи популярността на Боливуд (хинди кино) и неговото влияние върху туризма като важен и жизненоважен аспект в културната сфера. Специален коментар ще бъде направен и по отношение на връзката между България и Боливуд, като се разгледат нарастващите отношения между двете страни, тъй като България се превръща в популярно и атрактивно място, което от своя страна я промотира като популярна туристическа дестинация в Индия.

Ключови думи

Култура, фолклор, фестивали, традиции, обичаи

СВЕТИЛИЩЕТО В МЕСТНОСТТА МИШКОВА НИВА КРАЙ МАЛКО ТЪРНОВО – СЛУГА НА МНОГО ГОСПОДАРИ

Диана Радойнова

Университет „Проф. д-р Асен Златаров“ - Бургас

THE SANCTUARY IN MISHKOVA NIVA AREA NEAR MALKO TARNOVO – SERVANT OF MANY LORDS

Diana Radoinova

University "Prof. Dr. Asen Zlatarov" - Bourgas

diana_radojnova@abv.bg

Abstract

The sanctuary in the area Mishkova Niva near the town of Malko Tarnovo is an ancient object of our cultural heritage. For many years the site is inaccessible because it falls behind the border enclosure, in the "nobody" area between Bulgaria and Turkey. However, the site is present with bizarre legends in the local complex of folk narratives. It has been studied by several archaeological expeditions, "adorned" by Laitsi with exotic and modernist stories of fantasy-type, and today it is fully accessible for visits by ordinary and pilgrimage tourists. Many legends turn it into one of the big prides, but also the great care of the Malkotrnovska municipality.

Keywords

Thracian Sanctuary, Folklore Legends, Divine Presence, Secrets and Mysteries, Tangible and Digital Heritage

Абстракт

Светилището в местността Мишкова нива край градчето Малко Търново е древен обект на нашето културно наследство. Дълги години обектът е недостъпен, защото попада зад граничното заграждение, в „ничията“ зона между България и Турция. Обектът обаче присъства с причудливи легенди в местния комплекс от фолклорни наративи. Проучван е от няколко археологически експедиции, „доукрасяван“ от лаиси с екзотични и модернистични истории от фентъзи-тип, а днес е напълно достъпен за посещения от страна на обикновени и поклоннически туристи. Много легенди го превръщат в една от големите гордости, но и големите грижи на Малкотърновска община.

Ключови думи

Тракийско светилище, фолклорни легенди, божествено присъствие, тайни и загадки, материално и дигитално наследство

БЕЗОПАСНОСТЬ ТУРИСТИЧЕСКОГО БИЗНЕСА: МЕЖДУНАРОДНЫЕ РИСКИ И ВЫЗОВЫ

Ирина Витальевна Балина

Славянский университет в Республике Молдова, Кишинёв, Молдова

TRAVEL BUSINESS SAFETY: INTERNATIONAL RISK AND CHALLENGES

Irina Vitalievna Balina

Slavic University in the Republic of Moldova, Chisinau, Moldova

Abstract

The main risks and challenges of the global tourism business, topical security problems, the level of epidemiological threats to the health of the population of different countries are investigated using the example of a new coronavirus infection (COVID-19). Key directions of ensuring safety in tourism, conclusions and recommendations are formulated.

Keywords

Global Tourism, Travel Business, Coronavirus Infection (COVID-19), Safety in Tourism

Аннотация

Исследуются основные риски и вызовы мирового туристического бизнеса, актуальные проблемы безопасности, уровень эпидемиологической угрозы здоровью населения разных стран на примере новой коронавирусной инфекции (COVID-19). Формулируются ключевые направления обеспечения безопасности в туризме, выводы и рекомендации.

Ключевые слова

Глобальный туризм, туристический бизнес, коронавирусная инфекция (COVID-19), безопасность в туризме

ЗАБРАВЕНОТО ЗНАНИЕ – ОБУЩАРСКИ ИНСТРУМЕНТИ ОТ СТАРО ВРЕМЕ

Илия Вълев, Росица Бинева

РИМ – Велико Търново, гр. Велико Търново, България
РЕМО „Етар“, гр. Габрово, България

THE FORGOTTEN KNOWLEDGE – SHOEMAKING TOOLS FROM OLD TIME

Iliya Valev, Rositsa Bineva

Regional Museum of History – Veliko Tarnovo, Veliko Tarnovo, Bulgaria
Regional Ethnographic Open-Air Museum “Etar”, Gabrovo, Bulgaria
ilia_valev85@mail.bg, rbineva@gmail.com, r.bineva@etar.bg

Abstract

The article is a result of good collaboration between representatives of two separate institutions engaged with the research, preservation and promotion of cultural and historical heritage. The text presents shoemaking tools that with the time become obsolete and now are no longer in use in the craft. This way they are not only “forgotten” by the modern shoemakers but it is also very difficult to be identified as purpose and function. The idea of the authors is to share their experience during the research and systematization of the facts, that go along with the identification of the objects, that are becoming a part of the museums funds. How the maximum information is benefited with the help of the experts, craftsman and other specialists to rediscover the function of those instruments and their meaning as a cultural valuables.

Keywords

Shoemaking, Tools, Cultural Heritage, Craft

Резюме

Статията е плод на добрата съвместна работа между представители на две отделни институции, занимаващи с издирването, съхраняването и популяризирането на културно-историческото наследство. Тя представя обущарски инструменти, които отдавна са излезли от употреба в обущарския занаят. Така те не само са „забравени“ от съвременните обущари, но и трудно биват разпознавани като предназначение и функция. Ето защо идеята на авторите е да споделят своя опит при проучването и систематизирането на данните, които съпътстват идентификацията на предметите постъпващи във фондовете на музеите. Как се извлича максимална информация с помощта на експерти, майстори и други специалисти, за да се преоткрие функцията на тези инструменти и тяхното значение като културна ценност.

Ключови думи

Обущарство, инструменти, културно наследство, занаят.

**ВЪЗРОЖДЕНСКОТО КУЛТУРНО–ИСТОРИЧЕСКО НАСЛЕДСТВО НА ВЕЛИКО ТЪРНОВО
 В ИСТОРИЧЕСКАТА ЛИТЕРАТУРА /ИСТОРИОГРАФСКИ ОЧЕРК/**

Пена Вълчанова

Докторант, Великотърновски университет „Св. Св. Кирил и Методий“, България

**CULTURAL AND HISTORICAL HERITAGE OF VELIKO TARNOVO FROM REVIVAL PERIOD
 IN THE HISTORICAL LITERATURE /HISTORIOGRAPHIC ESSAY/**

Peпа Valchanova

PhD candidate, University of Veliko Tarnovo “St. St. Cyril and Methodius”, Bulgaria

Summary

The recent report presents an attempt for study of the numerous research works and published results, which are in circulation throughout the scientific and research circles in relevance with the cultural and historical heritage of Veliko Tarnovo city from Revival period.

Following the already recognized periods in the development of historiography science, and also adding the last 20 years, part of the new 21st century, are classified and summarized the scopes and aims of the scientific research, whose object are different in their characteristics cultural and historical values.

Veliko Tarnovo has a city territory, distinctive with its concentration of “memory” and eminent personalities. It has a leading role in the national movement for liberation, in the fights for clerical independence, marks a rapid development in economical and commercial sphere, presents a field for artistic architectural decisions, and the most important – this is the place, where the Constituent assembly has been pursued, confirming the first Bulgarian Constitution.

All these prerequisites lay onto the base of essence and functions of the heritage for creating identities and memory, for sustainable cultural and economic development, for future education and national self-determination.

Keywords

Cultural and Historical Heritage, Revival Period, City of Veliko Tarnovo, Historical Review, Periodization of Historiography Research, Memory, Sustainable Development

Резюме

Настоящата статия представлява опит за проследяване на многообразните изследвания и публикувани резултати, които са в обръщение в научно–изследователските среди по отношение на възрожденското културно–историческо наследство на град Велико Търново.

Следвайки утвърдените периоди в развитието на историографията, но и с добавяне на последните 20 години, част от новия 21 век, се класифицират и обобщават насоките и целите на научните търсения, чиито обект са различни по своите характеристики културно–исторически ценности.

Велико Търново притежава градска територия, която се отличава с висока концентрация на „памет“ и личности с бележит характер. Градът има водеща роля в национално–освободителното движение, в борбите за

църковната ни независимост, отбелязва бурно развитие в стопанско–търговско отношение, предоставя поле за творчески архитектурни решения, и най–важното – тук е мястото, където се провежда Учредителното събрание, утвърдило първата българска конституция.

Всички тези предпоставки стоят в основата на същността и функциите на наследството за формирането на идентичности и памет, за устойчиво културно и икономическо развитие, за бъдещото образование и национално самоопределяне.

Ключови думи

Културно-историческо наследство, Възраждане, Велико Търново, историографски очерк, периодизация на историографските изследвания, памет, устойчиво развитие

UKRAINIAN FOLK EMBROIDERY RESEARCH AT THE BEGINNING OF THE XXI CENTURY: MAIN TRENDS

Tetiana Kutsyr

*Ethnology Institute of the National Academy of Sciences of Ukraine
sonechko_29@ukr.net*

Abstract

Study of Ukrainian folk embroidery at the beginning of the XXI century has some different features from previous period. Methods remain relevant: the study of museum items, analysis of artefacts preserved in private and public collections, elaboration of archives, graphics and photographs, field research, in the context of which the key is the narrative method. At the beginning of the XXI century they are closely related with digitization of existing items (embroidery fragments, clothing and interior textiles decorated with embroidery, archival documents, patterns, graphic and photo sources, etc.). This greatly expands the possibility of research, opens up new, unknown before facts about some of Ukrainian collections. For example, the part of folk embroidery samples from Western regions of Ukraine collected by Olha Bachynska, was transferred to the Lviv National Museum (Ukraine) in 1926. During field research, another part of the collection was discovered in Stryi (Lviv region, Ukraine), where the collector lived. Elaboration of Vienna's digitized museum collections revealed samples from the same collection in Vienna Ethnographic Museum (Austria). The samples were identified by the features of materials, sizes, embroidered ornaments, some of which resonate with the samples from Ukrainian parts of collection.

Keywords

Ethnology, Ukrainian Folklore Embroidery, Ornaments, Collections

**6 МАЙ 1846 Г. – ЕДНА ОТ НАЙ-ЗАБЕЛЕЖИТЕЛНИТЕ ДАТИ В ИСТОРИЯТА НА
УЧИЛИЩЕТО В ПОЛИКРАЙЩЕ (195 ГОДИНИ БЪЛГАРСКО УЧИЛИЩЕ В
ПОЛИКРАЙЩЕ (1825 – 2020))**

Георги Николов Георгиев, Трифонка Романова Попниколова, Марияна Николова Георгиева
Великотърновски университет „Св. Св. Кирил и Методий“, България
BG-5000 Велико Търново, България
BG-5138 Поликрайще, България

**MAY 6TH 1846 – ONE OF THE MOST REMARKABLE DATES IN THE HISTORY OF THE
SCHOOL IN POLIKRAISHTE (195 YEARS BULGARIAN SCHOLL IN POLIKRAISHTE (1825 –
2020))**

Georgi Georgiev, Trifonka Popnikolova, Mariana Georgieva
University of Veliko Tarnovo “St. St. Cyril and Methodius”, Bulgaria
BG-5000 Veliko Tarnovo, Bulgaria
BG-5138 Polikraishte, Bulgaria
gngeorgiev@yahoo.com

Abstract

On May 6th, 1846 (O.S.), the Prince of Serbia Aleksandar Karađorđević and senior Serbian government delegation, consisting of: Avram Petronijević Stekić – personal representative of the Prince (Prime Minister) and Minister of Foreign Affairs, cavalier, Milosav Zdravković Resavac – member of the State Council, cavalier, Stevan Petrović Knićanin – member of the State Council, Lazar Arsenijević Batalaka – member of the State Council and Kapu-kehaya (Chief Diplomatic Representative) to the Ottoman Government in Constantinople, cavalier, Timotej Knežević – First Secretary of the Offices of the Prince and of the Ministry of Foreign Affairs, lieutenant colonel cavalier Lazar Arandelković and Aleksandar Trifković – adjutants of the Prince, Khalil Hamdi Effendi – scribe of the Prince in Turkish, Dr. Otto – court physician, etc., visited the Bulgarian school in Polikraishte – a standard for Bulgarian school and Bulgarian educational work in 1846 and attended a service in Bulgarian in the Bulgarian church „St. Martyr Marina“ in Polikraishte. The distinguished guests are on a state visit. They arrive to meet with Sultan Abdul Majid I in Kazanlak, to get acquainted personally with the most prominent Bulgarians, to establish educational, church and economic relations, to study the Bulgarian church and school work, and to gain experience from them. The school in Polikraishte is one of the oldest Bulgarian schools, which immediately after its establishment rises to a level equal to and higher than that of the Greek ones. The existence in 1846 in Polikraishte (100 houses then) of a Bulgarian school in a brand new building, of a Bulgarian church, of a Bulgarian priest and teacher supported by the village, is a spiritual feat of the Founder priest Georgi Poluganov and of his father Chorbadji Marin Poluganov, with whose support the first building was raised especially for a school. Moreover, then the percentage of pupils in Polikraishte is between two and a half to five times higher than in the center of education Gabrovo. The visit of the Prince of Serbia to Polikraiste is an exceptional historical event. It proves the great authority enjoyed by the school here at that time, for two decades becoming one of the most important educational centers in Bulgaria with fame – crossed the borders of the Ottoman Empire. In Polikraishte, Prince Alexander Karađorđević achieved another of his goals, as well – he met some of the most eminent Bulgarians of the era – Chorbadji Marin Poluganov, priest Georgi Poluganov and Hadji Enyo Dachev, and not only that, but also spent the night in the home of the first two with his ministers.

Keywords

Polikraishte, Prince of Serbia, Serbian Government, School, Church, Prince Alexander Karadorđević, Chorbadji Marin Poluganov, Priest Georgi Poluganov, Hadji Enyo Dachev

Резюме

На 6 май 1846 г. (ст.ст.) сръбският княз Александър Караджорджевич и сръбска правителствена делегация от най-висши ранг в състав: Аврам Петрониевич Стекич – личен пълномощник на Княза (министър-председател) и министър на външните работи, кавалер, Милосав Здравкович Ресавац – член на Държавния съвет, кавалер, Стефан Петрович Кничанин – член на Държавния съвет, Лазар Арсениевич Баталака – член на Държавния съвет и капу-кехая (главен дипломатически представител) пред Османското правителство в Цариград, кавалер, Тимотей Кнежевич – първи секретар на канцелариите на Княза и на Министерството на външните работи, подполковник кавалер Лазар Аранджелкович и Александър Трифкович – адютанти на Княза, Халил Хамди Ефенди – писар на Княза на турски език, доктор Ото – придворен лекар и др., посещават българското училище в Поликрайце – стандарт за българско училище и българско учебно дело през 1846 г. и присъстват на богослужение на български език в българската църква „Св. Вмчца Марина“ в Поликрайце. Високите гости са на държавно посещение. Пристигат, за да се срещнат със султан Абдул Меджид I в Казанлък, да се запознаят лично с най-видните българи, да установят просветни, църковни и стопански връзки, да проучат българското църковно и училищно дело, и да почерпят опит от тях. Училището в Поликрайце е едно от най-старите български училища, което още веднага след създаването си се издига до равнище равностойно и по-високо от онова, на гръцките. Наличието през 1846 г. в Поликрайце (100 къщи тогава) на българско училище в съвсем нова сграда, на българска църква, на български свещеник и учител, издържани от селото, е духовен подвиг на Основателя свещеник Георги Полуванов и на баща му чорбаджи Марин Полуванов, с чието иждивение е построена първата сграда специално за училище. Нещо повече, тогава процентно броят на учениците в Поликрайце е между два и половина до пет пъти по-голям, отколкото в центъра на просветата Габрово. Посещението на Сръбския княз в Поликрайце е изключително историческо събитие. То доказва огромния авторитет, с който се ползва училището тук по това време, за две десетилетия превърнало се в едно от най-значимите образователни средици на България със слава – прехвърлила границите на Османската империя. В Поликрайце княз Александър Караджорджевич постига и друга от целите си – запознава се с едни от най-издигнатите българи на епохата – **чорбаджи Марин Полуванов, свещеник Георги Полуванов и хаджи Еньо Дачев**, и не само това, а и ношува в дома на първите двама със своите министри.

Ключови думи

Поликрайце, сръбски княз, сръбско правителство, училище, църква, княз Александър Караджорджевич, чорбаджи Марин Полуванов, свещеник Георги Полуванов, хаджи Еньо Дачев

**КНИГОВЕДСКА ХАРАКТЕРИСТИКА НА ПРОСВЕТНИТЕ ИЗДАНИЯ ОТ СТАРОПЕЧАТНАТА
КОЛЕКЦИЯ НА ЧИТАЛИЩЕ „НАДЕЖДА“ – ВЕЛИКО ТЪРНОВО**

Живка Радева

Великотърновски университет „Св. св. Кирил и Методий“, България

**BOOKKEEPING CHARACTERISTICS OF THE EDUCATIONAL EDITIONS FROM THE OLD
PRINTING COLLECTION OF COMMUNITY CENTER “NADEZHDA” – VELIKO TARNOVO**

Zhivka Radeva

University of Veliko Tarnovo “St. St. Cyril and Methodius”, Bulgaria

Summary

The article presents the way in which the educational editions are constructed, the overall layout of the book body and the fragments that make it up - the information value of the title, the organization and the structure of the text volumes; the place of illustration in the structure of the Revival textbook. In view of the authorship, this part of the old printed collection of Community center “Nadezhda” provides information about the popular names in the educational program of the XIX century. The branch and thematic orientation of the textbooks, in turn, highlight the educational priorities and the reading attitudes in Tarnovo during the Revival.

With these characteristics, the educational books from the old printed collection of Community center “Nadezhda” become an essential element of the literary atmosphere in Tarnovo and the Revival culture. They are a valuable literary and documentary heritage and a good research base for book publishing, readers and reading during the Renaissance.

Keywords

Community center “Nadezhda”, Veliko Tarnovo; Literary and Documentary Heritage; Bulgarian Book Publishing During the Revival

Резюме

Статията представя начина, по който са конструирани просветните издания, цялостното оформление на книжното тяло и фрагментите, които го изграждат – информационната стойност на титъла, организацията и структурата на текстовите обеми; мястото на илюстрацията в структурата на възрожденския учебник. С оглед на авторството тази част от старопечатната колекция на читалище „Надежда“ дава информация за популярните имена в образователната програма на XIX век. Отрасловата и тематичната ориентация на учебниците от своя страна открояват образователните приоритети и читателските нагласи в Търново през Възраждането.

С тези свои характеристики просветните книги от старопечатната колекция на читалище „Надежда“ се превръщат в същностен елемент от книжовната атмосфера в Търново и от възрожденската култура. Те са ценно книжовно-документално наследство и добра изследователска база относно книгоиздаването, читателите и четенето през Възраждането.

Ключови думи

Читалище „Надежда“, Велико Търново; книжовно-документално наследство; българско книгоиздаване през Възраждането

**ПРЕДСТАВЯНЕ НА ПРОЕКТ „ЦИФРОВО ПРЕДСТАВЯНЕ И СЪХРАНЯВАНЕ
КУЛТУРНОТО НАСЛЕДСТВО ОТ СТАРОПЕЧАТЕН ФОНД И ИСТОРИЧЕСКИЯ ТЕАТРАЛЕН
САЛОН НА НЧ „НАДЕЖДА 1869“ ГР. ВЕЛИКО ТЪРНОВО“**

Донка Колева – Радева

Народно читалище „Надежда 1869“–Велико Търново, България

**PRESENTATION OF THE PROJECT „DIGITAL PRESENTATION AND PRESERVATION OF
THE CULTURAL HERITAGE OF THE OLD-PRINT FUND AND THE HISTORICAL THEATRE
SALON OF THE “NADEJDA 1869” COMMUNITY CENTER”-VELIKO TARNOVO**

Donka Koleva

Community Center “Nadejda 1869” – Veliko Tarnovo, Bulgaria

arh_koleva@abv.bg

Summary

The topic is dedicated to the joint project between „Nadejda 1869” community Center and Regional Library „P.R.Slaveykov”. The objectives of the project are preservation and popularization of the Bulgarian cultural heritage in the European context of cultural and creative industries, cultural exchange and cultural diversity through:

Presentation and popularization of the value of the cultural wealth of the Community centre; Popularization of the theme of the book Treasures of the Community Library and innovative online presentation of the old Printing fund, storing it in electronic form to facilitate access to it and its preservation for future generations;

Popularization of the historical cultural hall, connected with statehood and the first inscription „Unity makes Power” by digitization of archival documentation;

Stimulating sustainable partnerships, exchanging experience and knowledge, bringing together scientific and practical experience in the preservation of cultural heritage and volunteering.

The community Center „Nadezhda 1869” is associated with historical events important for the Bulgarian statehood. Three great folk assemblies were sitting in his theater hall. It starts the library and museum work, the theater, the cinema and the Art Gallery in the city.

The library has a fund of 48 787 units, and the old-print collection consists of 446 books, newspapers and magazines from the period 16th -19th century. The oldest is the book „The Work Miney”, printed in Venice in 1588 and containing religious texts in Greek.

For digitization is selected the topic „Bulgarian education to Liberation”, consisting of teaching aids in linguistics, natural sciences, mathematics and history – a total of 78 titles.

Digitalisation is carried out in the specialised Digital center „North +” of Regional Library “P.R.Slaveykov”, created under the program BG08 „Cultural Heritage and contemporary arts”.

The successful realization of the project activities will help to protect and promote knowledge, improve access through digital technologies to the specialized collections of the old Printing fund and popularization of the Historical Theatre Hall

-National value, through their inclusion in the cultural treasury „North +”, the rubric „Old print Fund” and the website of the Community Center.

Keywords

Cultural Heritage, Community Center, Old Printing Fund, Specialized Collections, Digital Technologies

Резюме

Темата е посветена на съвместния проект между НЧ „Надежда 1869” и РБ „П.Р.Славейков. Целите на проекта са съхранение и популяризиране на българското културно наследство в европейския контекст на културни и креативни индустрии, културен обмен и културно многообразие чрез:

Представяне и популяризиране стойността на културното богатство на читалището; Популяризиране на темата за книжните съкровища на читалищната библиотека и иновативно онлайн представяне на старопечатния фонд, съхраняването му в електронен вид за улесняване на достъпа до него и опазването му за бъдещите поколения;

Популяризиране на историческия читалищен салон, свързан с държавността и първия надпис „Съединението прави силата” чрез дигитализация на архивната документация;

Стимулиране на устойчиви партньорства, обмяна на опит и знания, обединяващи научен и практически опит в опазването на културното наследство и доброволчеството.

Читалище „Надежда 1869“ е свързано с исторически събития важни за българската държавност. В неговия театрален салон са заседавали три Велики народни събрания. То полага начало на библиотечното и музейното дело, на театъра, киното и художествената галерия в града.

Читалищната библиотека разполага с фонд от 48 787 единици, а старопечатната сбирка е от 446 книги, вестници и списания от периода XVI - XIX в. Най-старата е книгата Служебен миней, отпечатана във Венеция през 1588 г. и съдържаща религиозни текстове на гръцки език.

За дигитализация е избрана темата „Българското образование до Освобождението“, състояща се от учебни помагала по езиковедие, природни науки, математика и история – общо 78 заглавия.

Цифровизацията се извършва в специализирания дигитален център „Север+“ на РБ „П.Р.Славейков“, създаден по програмата БГО8 „Културно наследство и съвременни изкуства“.

Успешната реализация на дейностите по проекта ще спомогне за опазване и популяризиране на знания, подобряване на достъпа чрез дигитални технологии до специализираните колекции на Старопечатния фонд и популяризиране на историческия читалищния театрален салон - национална ценност, чрез включването им в културната съкровищница „Север+“, рубриката „Старопечатен фонд” и уебсайта на читалището.

Ключови думи

Културно наследство, читалище, старопечатен фонд, специализирани колекции, дигитални технологии

ИЗ ЛЕТОПИСА НА КЪПИНОВСКИЯ МАНАСТИР „СВ. НИКОЛАЙ ЧУДОТВОРЕЦ”

Павлина Владева

Клуб по битова култура „Надежда“, Читалище „Надежда 1869“, Велико Търново, България

FROM THE CHRONICLE OF THE KAPINOVO MONASTERY “ST. NICOLAI THE WONDERWORKER”

Pavlina Vladeva

Club in domestic culture “Nadezda”, Community centre “Nadejda -1869”, Veliko Tarnovo, Bulgaria
pvladeva@gmail.com

Abstract

The subject of this study is the chronicle of the Kapinovo monastery „St. Nicolai the Wonderworker”. The royal monastery was founded in 1272 with the patronage of King Constantine Tych-Assen. It is one of the oldest and largest Bulgarian monasteries. During the Ottoman rule, it was pillaged, devastated and set ablaze by kardzhalii (turkish outlaws). It was rebuilt twice in 1835 and 1856. During the Revival it was a significant spiritual, enlightenment and revolutionary center. It is closely linked to the struggles for an independent church, nationwide education and political freedom. In 1830 a monastery school was founded there. Freedom fighters sought refuge in the monastery: Velchova plot 1835, Captain Dyado Nikola's uprising 1856, Hadji Stavreva rebellion 1862. Under the Russo-Turkish wars (1877-1878) the monastery shelters refugees from the town of Elena, which was burned down by the Turks in November 1877. A Russian military infirmary for the wounded warriors was also organized. Lieutenant Colonel Georgi Ulagai and 32 Russian soldiers are buried in the yard of the monastery. Four monks from the holy cloister have reached the pinnacles of hierarchical service by being elected bishops. The monastery is seen as a fortress of Bulgarian spirituality and guardian of our cultural and historical heritage.

Keywords

Cultural and historical heritage, Historical chronicle, Kapinovo monastery, Bulgarian Revival, Russo-Turkish war

Резюме

Обект на проучване е летописа на Къпиновския манастир „Св. Николай Чудотворец”. Царският манастир е основан през 1272 г. с покровителството на цар Константин Тих-Асен. Той е един от най-старите и най-големи български манастири. По време на Османското владичество е ограбван, опустошаван и опожаряван от кърджалийски банди. Възстановяван е два пъти през 1835 и 1856 г. По време на Възраждането е значим духовен, просветен и революционен център. Той е тясно свързан с борбите за независима църква, национално образование и политическа свобода. През 1830 г. в него е открито килийно училище. Борците за свобода намират убежище в манастира: Велчова завера 1835, Въстанието на капитан дядо Никола 1856 г., Хаджи Ставрева буна 1862 г. По време на Руско-турската война (1877-1878) манастирът приютава бежанците от град Елена, опожарена от турците през ноември 1877 г. Руски военен лазарет за ранените войни е организиран. Подполковник Георги Улагай и 32 руски войника са погребани в двора на

манастира. Четири монаха от светата обител са стигнали до върховете на иерархическото служене, като са избрани за епископи. Манастирът е крепост на българската духовност и пазител на нашето културно-историческо наследство.

Ключови думи

Културно-историческо наследство, Исторически хроники, Кълиновски манастир, българско възраждане, Руско-Турска война

САМОИЗОЛИРАНЕТО НА БЪЛГАРИТЕ ОТ ИДЕИТЕ НА СВОБОДНОТО ЗИДАРСТВО

Дончо Иванов
София, България

THE SELF-ISOLATION OF BULGARIANS FROM THE IDEAS OF FREEMASONRY

Doncho Ivanov
Sofia, Bulgaria
bnagency@abv.bg

Abstract

The change of Europe in the 19th century was achieved through a battle of national radical movements against the rule of the church and monarchies. The national movement for the Bulgarian revival has another ideology - an independent Bulgarian church and a Bulgarian king are planning. The report identifies the personalities and outbreaks of Freemasonry in the Bulgarian lands of the Ottoman Empire that did not achieve the same results as occurred in Italy, Poland, Hungary, Serbia and Romania. The libraries and meeting rooms of the first Bulgarian lodges of Pazvantoglu and Archimadrite Ephraim, as well as the homes and artifacts of the Masonic figures Koshut, Lamartin, Mickiewicz, Tchaikovsky and others. may provide answers for the specific Bulgarian folk psychology and self-isolation of the Bulgarians from the Freemasonry processes that conquered Europe at the beginning of the industrial society.

Keywords

Enlightenment, Lajos Koschut, Adam Chartoriski, Lamartine, Freemasonry

Резюме

Промяната на Европа през 19 в. е постигната с битка на национални радикални движения срещу върховенството на църквата и монархиите. Националното движение за българско възраждане има друга идеология - бленуват се самостоятелна българска църква и български цар. В доклада са посочени личностите и огнищата на разпространение на свободното зидарство в българските земи на Османската империя, които не са постигнали същите резултати, каквито са се случили в Италия, Полша, Унгария, Сърбия и Румъния. Библиотеките и заседателните зали на първите български ложи на Пазвантоглу и архимандрит Ефрем, както и домовете и артефактите от пребиваването у нас на масонските дейци Кошут, Ламартин, Мицкевич, Чайковски и др. могат да дадат отговори за специфичната българска народопсихология и самоизолирането на българите от процесите на свободното зидарство, завладяли Европа в началото на индустриалното общество.

Ключови думи

Просвещение, Лайош Кошут, Адам Чарториски, Ламартин, свободно зидарство

FAIR ПРИНЦИПИ ЗА ДИГИТАЛНИ ХРАНИЛИЩА: СЪЩНОСТ И ПРИЛОЖИМОСТ КЪМ ОБЕКТИ НА КУЛТУРНОТО НАСЛЕДСТВО

Калина Сотирова-Вълкова

Институт по математика и информатика при Българска академия на науките, София, България

FAIR PRINCIPLES FOR DIGITAL REPOSITORIES: ESSENCE AND APPLICATIONS FOR HERITAGE OBJECTS

Kalina Sotirova-Valkova

Institute of Mathematics and Informatics at the Bulgarian Academy of Sciences, Bulgaria

Abstract

The emergence of the FAIR initiative in 2016 is based on the need for good management of disparate data, and improving the functionality of digital repositories and e-infrastructures. The aim is to promote the re-use of (scientific) data, a need recognized by academia, industry, funding agencies and memory institutions. This paper discusses the nature of the FAIR principles, its technologies, the concept of FAIR digital object, FAIR ecosystem and persistent identifiers, a possible solution to the images-publication in scientific publications and in museum digital repositories through the International Image Interoperability Framework (IIIF), and all these through the focus of possible digital vision of the Bulgarian memory institutions.

Keywords

FAIR Principles, Heritage, Persistent Identifiers, LOD

Резюме

Появата на инициативата FAIR през 2016 г. се базира на нуждата от добро управление на разнородни данни, и подобряване на функционалностите на дигиталните хранилища и е-инфраструктури. Целта е насърчаване на повторната употреба на (научни) данни, нужда осъзнавана както от академични среди, индустрия, финансиращи агенции, така и от институциите на паметта. Настоящият текст разглежда същността на FAIR принципите, технологиите на които се базират, понятието FAIR цифров обект, FAIR екосистема и постоянните идентификатори, възможно решение на казуса с изображенията в научните публикации и в музейните дигитални хранилища чрез International Image Interoperability Framework (IIIF), и всичко това през фокуса български институции на паметта да ги включат във визията за своето дигитално бъдеще.

Ключови думи

FAIR принципи, наследство, постоянни идентификатори, отворени свързани данни

ДИГИТАЛИЗАЦИЯТА КАТО НАЧИН ЗА ОПАЗВАНЕ НА КУЛТУРНО-ИСТОРИЧЕСКО НАСЛЕДСТВО (НОВ ПРОЕКТ С УЧАСТИЕТО НА НАУЧЕН АРХИВ – БАН)

Дарина Илиева-Петрова

Научен архив на Българска академия на науките, София, България

DIGITIZATION AS A WAY OF PRESERVING CULTURAL AND HISTORICAL HERITAGE (A NEW PROJECT WITH THE PARTICIPATION OF SCIENTIFIC ARCHIVE – BAS)

Darina Ilieva-Petrova

Scientific Archive at the Bulgarian Academy of Sciences, Sofia, Bulgaria
dari_bas@abv.bg

Abstract

Digital collections are exclusive innovative information resource. They support all users for scientific and educational purposes: scientists, teachers, doctoral students, students and more. The information from these virtual collections not only provides quick access to multidimensional knowledge but it enhances their general and special culture and raises their national consciousness and personal confidence.

The Scientific archive of BAS continues to create digital collections with work for a new project at the National Scientific Fund. One of the goals of the project is the construction of a virtual repository with a database of the documentary and artistic heritage of Alexander Bozhinov stored in the Scientific Archive.

Keywords

Cultural and Historical Heritage, Documentary and Artistic Heritage, Digital Resources, Digital Collections, Digitalization, Virtual Storage, Cultural Heritage Protection

Абстракт

Дигиталните колекции са изключителен иновативен информационен ресурс, който подпомага всички потребители за научни и образователни цели: учени, преподаватели, докторанти, студенти и др. Информацията от тези виртуални колекции осигурява на заинтересованите лица не само бърз достъп до многоаспектни знания, но повишава тяхната обща и специална култура и повдига националното им съзнание и лично самочувствие.

Научен архив на БАН продължава създаването на дигитални колекции с работа за нов проект към Фонд Научни изследвания. Една от целите на проекта е изграждане на виртуално хранилище с бази от данни на документалното и художествено наследство на Александър Божинов, съхранявано в Научния архив.

Ключови думи

Културно-историческо наследство, документално и художествено наследство, цифрови ресурси, дигитални колекции, дигитализация, виртуално хранилище, опазване на културното наследство

ТИПОЛОГИЯ НА ФОЛКЛОРНИТЕ ФЕСТИВАЛИ И ПРИНЦИПИ НА ДИГИТАЛНАТА ИМ КОНВЕРСИЯ

Калоян Николов

Институт по етнология и фолклористика с Етнографски музей при БАН, България

TYPOLOGY OF FOLKLORE FESTIVALS AND PRINCIPLES OF THEIR DIGITAL CONVERSION

Kaloyan Nikolov

*Institute of Ethnology and Folklore Studies with Ethnographic Museum at the Bulgarian Academy of
Sciences, Bulgaria
kaloyan.nikolov@iefem.bas.bg*

Abstract

An attempt to structure the types of folklore festivals in terms of organizational processes and public significance. Examining the possibilities of creating a digital imprint of events of a folklore nature, which corresponds with the transmission processes of the communities in their quest to preserve the cultural heritage.

Keywords

Folklore Festivals, Live Cultural Heritage, Digital Imprint, Typology of Folklore Festivals

Абстракт

Опит за структуриране на видовете фолклорни фестивали от гледна точка на организационни процеси и публична значимост. Разглеждане на възможностите за създаване на дигитален отпечатък на събитията с фолклорен характер, кореспондиращ с трансмисионните процеси на общностите в стремежа им за запазване на живото културно наследство.

Ключови думи

Фолклорни фестивали, живо културно наследство, цифров отпечатък, типология на фолклорни фестивали

КУЛТУРНО-ИСТОРИЧЕСКОТО НИ НАСЛЕДСТВО В ОБСЕГА НА ДИГИТАЛНОТО НАСТОЯЩЕ

Невена Джуркова

Великотърновски университет „Св. Св. Кирил и Методий“, България

CULTURAL HISTORICAL HERITAGE WITHIN DIGITAL CONTEXT

Nevena Dzhurkova

“St. St. Cyril and Methodius” University of Veliko Tarnovo, Bulgaria
nevenad@gmail.com

Summary

The publication focuses on the necessity of synchronization between cultural historical heritage and contemporary means of digital presentation and popularization. Defines and analyzes topical problems. Defines the need of planning the digitalization and popularization of most important historical monuments. The text argues about the need of developing a National strategy to present historical monuments in up-to-date technical language. This will enhance local and interest towards them.

Keywords

Cultural Historical Heritage, Concept, Interactive Means, Interactive Possibilities, Digital Strategy, Database, Cultural Historical Monuments, Mechanisms for Positioning, Protection, Storage, Strategy, Promotion of Cultural and Historical Heritage, Problems of Cultural and Historical Heritage

Резюме

Публикацията насочва вниманието към необходимостта от синхрон между КИИ и съвременните възможности за дигитално представяне и споделяне. Анализира и назовава открито настоящи проблеми в това отношение. Посочва необходимостта от планиране на популяризацията на най-ярките ни културно-исторически паметници. Обосновава нуждата от изготвянето на национална дигитална стратегия, съдействаща за адекватно превеждане на КИИ на актуален технически език, което да засили местния и международен интерес към него.

Ключови думи

Културно-историческо наследство (КИИ), концептуално мислене, интерактивни възможности, дигитална стратегия, база данни, културно-исторически паметници, механизми за позициониране, опазване, съхранение, стратегияне, популяризация на КИИ, проблеми на КИИ

DIGITIZATION OF UKRAINIAN CULTURAL HERITAGE`S OBJECTS IN POLAND: COLLECTIONS OF ETHNOGRAPHY AND ART, PHOTO LIBRARIES, ARCHIVES

Olena Kozakevych

Candidate of art studies (PhD), researcher, Ethnology Institute of the National Academy of Sciences of Ukraine (Lviv)

kozakevych.olena@gmail.com

Abstract

The large numbers of material culture`s objects that originate from Ukrainian territories of the late XIX — mid XX centuries are preserved in Polish museum and archival institutions. The main groups can be distinguished: museum collections of ethnography and art, archival documents and photo libraries (negatives and photo prints). Polish specialists, who have been digitizing such collections for long time, also deal with Ukrainian material, often involving Ukrainian scholars for attribution. A large part of the material is posted online (sometimes as separate projects), which provides an opportunity to get acquainted with Ukrainian cultural heritage of wide audience (most often associated with ethnographic Hutsul and Bojko Regions), for example, photos of Hutsuls and Hutsul life by Gonsiorovsky, Poddembsky, Dutkevych, Senkovsky. Most digitized objects are stored on institutions' servers, and scientists are given access to information during their research. Further usage of these documents by scientists is regulated by the legislation of the European Union and the relevant institution. Within the framework of Polish-Ukrainian cooperation, digital copies are transferred to Ukraine, such as part of T. Shevchenko Scientific Society's archive, the original copy of which are kept in Warsaw. In this way, the objects of Ukrainian cultural heritage become available for knowledge to the wide audience.

The report was prepared during the XX edition "Thesaurus Poloniae" - Fellowship of the Minister of Culture and National Heritage of the Republic of Poland implemented by the International Cultural Centre in Krakow in 2019.

Keywords

Ukraina, Polish, Polish-Ukrainian cooperation, culture heritage, collection, archives, photo, ethnography, art

USE OF ONTOLOGY IN FOLKLORISTIC: ELECTRONIC PORTAL “FOLKLORE OF THE PEOPLES OF SIBERIA”

Anna Grinevich

*Candidate of Philology, Institute of Philology of Siberian Branch of Russian Academy of Science, Russia,
Novosibirsk, Nikolaeva str., 8
annazor@mail.ru*

Abstract

The issue of access to specialized information on the Internet is very relevant. Thus folklore texts are often poorly structured, scattered across different sites, archives and libraries, which does not allow an effective search. To summarize the materials on the folklore of the peoples of Siberia and the Far East, the electronic portal "Folklore of the peoples of Siberia" is called. The database of the portal is full text, bilingual and multimedia. For now it is represented by several corps of texts: in Altai, Alutor, Buryat, Koryak, Khakass, Shor and Khanty languages with line by line translation into Russian. The text is associated with other types of resources: audio, video, photo, musical decoding, which allows to present the folk tradition in the most complete, approximate to living format. The portal system combines two types of ontologies. The first ontology contains hypertext information, which is used to attribute folk texts that are placed in the portal database (Title, Title in national language, Language, Dialect, Speech, Genre, Time of record, Place of record, Performer etc.). The ontology that is developed on the basis of the Knowledge Portal (development of an Institute of Informatics Systems SB RAS) is used for marking inside texts. The ontological markup tool is quite flexible and allows a scholar to solve a variety of research problems. The ontology "Cultural universals of the peoples of Siberia" is currently under development.

Keywords

Folklore, Ontology, Electronic Portal, Cultural Heritage of People of Siberia

РАЗРАБОТВАНЕ НА ПЛАТФОРМАТА FAIRDEAL

Павел Христов

Община Велико Търново, пл. „Майка България“ 2, България
Факултет по Математика и Информатика, ВТУ „Св. Св. Кирил и Методий“, Велико Търново,
България

DEVELOPMENT OF FAIRDEAL PLATFORM

Pavel Hristov

Veliko Tarnovo Municipality, 2 Mayka Bulgaria square, Bulgaria
Faculty of Mathematics and Informatics, St. Cyril and St. Methodius University, Veliko Turnovo, Bulgaria
pavel.hristov@outlook.com

Abstract

FairDeal's first ever digital marketing platform for artisan products is already online and it is awaiting craftsmen from Bulgaria and Romania. Any manufacturer of souvenirs, handicrafts, jewelry, culinary products and more can register and use the digital network for free at www.fairdeal.bg

The innovative system of digital shops was created under the project of Veliko Tarnovo Municipality and partners from Bulgaria and Romania. The platform is accessible to all interested parties and provides a direct link between producers/craftsmen and customers.

Keywords

Software, Platform, FairDeal, Commerce, Crafts, Online Stores

Абстракт

Първата по рода си платформа за дигитален маркетинг на занаятчийски продукти FairDeal вече работи и очаква занаятчии от България и Румъния. Всеки производител на сувенири, ръкоделия, бижута, кулинарни продукти и др. може да се регистрира и ползва дигиталната мрежа напълно безплатно на адрес www.fairdeal.bg

Иновативната система от дигитални магазини е създадена по проект на Община Велико Търново и партньори от България и Румъния. Платформата е достъпна за всички заинтересовани лица и дава възможност за директна връзка между производители/занаятчии и клиенти.

Ключови думи

Софтуер, платформа, FairDeal, търговия, занаяти, онлайн магазини

ИЗПОЛЗВАНЕ ВЪЗМОЖНОСТИТЕ НА НОВИТЕ ТЕХНОЛОГИИ ЗА СЪХРАНЯВАНЕ И ПОПУЛЯРИЗИРАНЕ НА ТРАКИЙСКОТО КУЛТУРНО НАСЛЕДСТВО

Весела Василева Георгиева

докторант към катедра БИНКП, Философски факултет, Софийски университет „Св. Климент Охридски“

USING THE CAPABILITIES OF NEW TECHNOLOGIES TO PRESERVE AND PROMOTE THE THRACIAN CULTURAL HERITAGE

Vesela Vasileva Georgieva

PhD student at Library and Information Studies Department, Faculty of Philosophy, Sofia University “St. Kliment Ohridski”

vessy95georgieva@gmail.com

Abstract

The report presents opportunities to preserve the Thracian cultural heritage associated with the Thracian Valley, using the potencial of new technologies. The results of the study of the process are presented, related to the socialization of the museum sites, who are important for the development of the culture and tourism in the Kazanlak region and the need to introduce practices to attract different types of museum audiences. Positive practices have been identified towards the application of modern information and communication technologies, relating to presentation and promotion of the Thracian cultural heritage and improving the service that promotes the visitation of museum sites from the Valley of the Thracian Kings by paying special attention to providing intellectual access to all of them and the application of modern ICT. Prospects for preservation and promotion of the Thracian cultural heritage related to the Valley of Thracian rulers are presented, among them providing intellectual access to museum sites from the Kazanlak region and applying practices that provide opportunities for innovations, interactive forms, virtual walks, use of technological walks, virtual and mixed reality solutions and other innovations related to contemporary ICT in museums.

Keywords

Thracian heritage, socialization, information technology

Резюме

В доклада се представят възможности за съхраняване на тракийското културно наследство, свързано с Долината на тракийските владетели чрез използване на възможностите на новите технологии. Представят се резултати от изследване на процесите, свързани със социализацията на музейните обекти, които имат важно значение за развитието на културата и туризма в Казанлъшкия регион и необходимостта от въвеждане на практики за привличането на различни видове музейна публика. Установени са положителни практики в посока на прилагането на съвременни информационни и комуникационни технологии, отнасящи се до представяне и промотиране на тракийското културно наследство, подобряване на обслужването и насърчаване на посещаемостта на музейните обекти от Долината на тракийските царе, чрез отделянето на специално внимание върху осигуряването на интелектуален достъп до всички тях и

приложение на съвременните ИКТ. Изведени са перспективи за съхраняване и популяризиране на тракийското културно наследство, свързано с Долината на тракийските владетели, сред които осигуряването на интелектуален достъп до музейните обекти от Казанлъшкия регион и прилагането на практики, предоставящи възможности за нововъведения, интерактивни форми, виртуални разходки, използване на технологични решения с виртуална и смесена реалност и други иновации, свързани със съвременните ИКТ в музеите.

Ключови думи

Тракийско наследство, социализация, информационни технологии.

ПРИЛОЖЕНИЯ НА КАЛИГРАФИЯТА ПРИ СЪЗДАВАНЕ НА ПРОИЗВЕДЕНИЯ С ИНТЕРДИСЦИПЛИНАРЕН ХАРАКТЕР

Светослав Косев, Симеон Желев
Великотърновски Университет „Св. Св. Кирил и Методий“, България

APPLICATIONS OF CALLIGRAPHY IN CREATING ARTWORKS OF AN INTERDISCIPLINARY NATURE

Svetoslav Kosev, Simeon Zhelev
“St. Cyril and St. Methodius” University of Veliko Tarnovo, Bulgaria
kosevsa@ts.uni-vt.bg; kosevsa@gmail.com

Abstract

European Calligraphy has a millennial history which has been marked by various stages and vicissitudes that influence modern aesthetic trends in calligraphy and typography. The forthcoming conference will disclose some interesting examples of the fundamentals in calligraphy script fonts and their interpretations, as well as the preparation and realization of illustrations in graphic print (lithography). As a final result there are artistic books inspired by Dante Alighieri's poem Divine Comedy, and particularly its part Hell as well as Gustave Doré's graphic works. The books are encased in specially made coverings, which further amplify the creative pursuits of the authors and arouse interest in the viewers. The interdisciplinary approach and the complexity of tasks, including 3D graphics and virtual reality, present a new outlook on books, illustration and calligraphy.

Keywords

Calligraphy, Interdisciplinary, Virtual Reality, 3D Graphics, Artistic Book, Lithography

Резюме

Европейската Калиграфия има хилядолетна история, която е белязана от различни етапи и превратности, оказващи влияние на съвременните естетически тенденции в калиграфията и типографията. На предстоящата конференция ще се представят няколко интересни примера за основни калиграфски шрифтове и техните интерпретации, както и подготовката и реализацията на илюстрации в графичен отпечатък (литография). Крайният резултат са артистични книги, вдъхновени от поемата „Божествена комедия“ на Данте Алигиери и по-конкретно частта „Ад“, както и графиките на Густав Доре. Те са подлатени в специално създадени кутии, които допълнително обогатяват творческите търсения и предизвикват интерес у зрителя. Интердисциплинарния подход и поставените комплексни задачи, включително триизмерната графика и виртуалната реалност, представят нов прочит върху книгата, илюстрацията и калиграфията.

Ключови думи

Калиграфия, интердисциплинарен, виртуална реалност, триизмерна графика, артистична книга, литография

ВЪЗПРИЯТИЕ И ДЕЙСТВИЕ В ЕДНО. ВЪЗДЕЙСТВИЕ НА ИНТЕРАКТИВНИ АРТ ПРОИЗВЕДЕНИЯ ВЪРХУ НАБЛЮДАТЕЛЯ-УЧАСТНИК

Светослав Косев, Атанас Марков
Великотърновски Университет „Св. Св. Кирил и Методий“, България

PERCEPTION AND ACTION ON ONE. INFLUENCE OF INTERACTIVE ARTWORKS OVER OBSERVING PARTICIPANTS

Svetoslav Kosev, Atanas Markov
“St. Cyril and St. Methodius” University of Veliko Tarnovo, Bulgaria
kosevsa@ts.uni-vt.bg; kosevsa@gmail.com

Abstract

Interactive concepts facilitate the development of various types of interface between human and machine. In the field of visual arts what occurs in addition to the spiritual conformity of the observer and the physical presence is another process - that of perception and action. In interactive works of art, these two processes overlap. Participants in the interaction influence the emerging artistic object to a certain extent, and therefore its aesthetic peculiarities. Idea content is revealed only after the observers encounter the interactive artwork and through their actions become involved in the creative experience. The human being as a participant and an agent is at the core of experimental research and development of interactive tools.

Interactivity and digital media become identity creation instruments which make people move. They await imminent communication forms and indeliberately spur innovation. This is best exemplified by game consoles, which are a major catalyst in interaction development. They reveal new ways of perceiving while at the same time disclose the potential for alternative forms of visual communication.

The research and analysis work allowed for the development of the authored project “INTERACTION WITH A TECHNOLOGICAL ORGANISM”. The basic principles for the creation of the artwork rely on the experience of the participants, not on the implementation of interactive technologies. The purpose of the project is to facilitate the experience for each participant by provoking it or obtaining knowledge about it. Experience can take many forms, ranging from amusement to fear, from conquest to creativity, danger, difficulty, pleasure. These are all principles which were followed in the process of creating the interactive work. Thus, the project became a laboratory for creative and scientific research through which we drew certain important conclusions about the perceptions and actions of the observing participants regarding the interactive art installations.

Keywords

Interactive Art Installation, Interaction, Perception, Communication

Абстракт

Чрез интерактивните концепции се развиват различни видове интерфейси между човек и машина. Във визуалните изкуства към духовната приемственост на наблюдателя и физическото присъствие се появява и друг процес – на възприятие и действие. При интерактивните произведения тези два процеса се припокриват. Участващият в интеракцията повлиява до

известна степен появата на художествения обект, а с това и на неговите естетически възприятия. Идеино съдържание се разкрива едва когато наблюдателят срещне интерактивната творба и чрез действията си става съучастник в творческото изживяване. В центъра на експерименталното изследване и развитието на интерактивните инструменти стои човекът като участник и действателно лице.

Интерактивността и дигиталните медии стават инструменти за създаване на идентичност, които карат хората да се движат. Те предварително предугаждат бъдещи комуникационни форми и непреднамерено подтикват към иновации. Това най-добре се наблюдава при игровите конзоли, които са основен катализатор при развитието на интеракцията. Те показват нови начини за възприемане и същевременно разкриват потенциала за алтернативни форми на визуална комуникация.

Въз основа на направени проучвания и анализи се стигна до разработването на авторския проект „ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ С ТЕХНОЛОГИЧЕН ОРГАНИЗЪМ“. Основният принцип при създаването на произведението е от гледната точка на опита на участниците, а не експлоатацията на интерактивните технологии. Проекта е разработен с цел да се улесни опита на наблюдателя, провокирайки го или извличайки познание за него. Опитът може да приеме различни форми, от развлечение до страх, от покоряване до креативност, опасност, трудност, забавление. При създаването на интерактивното произведение бяха следвани точно тези принципи. Така проектът се превърна в лаборатория за творчески и научни изследвания, чрез които направихме някои важни заключения за възприятието и действието на наблюдателя-участник при интерактивните арт инсталации.

Ключови думи

Интерактивна арт инсталация, интеракция, възприятие, комуникация

САКРАЛНИТЕ СИМВОЛИ – ОЩЕ ЕДНА ИДЕЯ ЗА РАЗВИТИЕ НА ДЕКОРАТИВНОТО ТВОРЧЕСТВО В УЧИЛИЩЕ

Елена Веселинова Панайотова

Софийски университет „Св. Климент Охридски“, Факултет по науки за образованието и изкуствата, катедра „Визуални изкуства“, България

SACRED SYMBOLS - ANOTHER IDEA FOR THE DEVELOPMENT OF DECORATIVE ART AT SCHOOL

Elena Veselinova Panayotova

Sofia University "St. Kliment Ohridski", Faculty of Science for Education and Arts, Department of Visual Arts, Bulgaria
elena.panajotova@gmail.com

Summary

In fine arts training, the link between classical knowledge and skills and the rich possibilities of information technology in the visual field is becoming increasingly common. The report emphasizes the possibility of developing lessons so that the preservation of the intangible cultural heritage is linked to the study, creative interpretation and visual presentation of new technologies. This approach is in line with the requirements of modern educational standards.

Keywords

Fine Arts, Sacred Symbols, Cultural Heritage

Резюме

В обучението по изобразително изкуство все по-често се осъществява връзка между класически знания и умения, и богатите възможности на информационните технологии във визуалната сфера. В доклада се акцентира на възможността за разработване на уроци така, че съхраняването на нематериалното културно наследство да се свърже с изучаване, творческо интерпретиране и визуално представяне със средствата на новите технологии. Такъв подход е в унисон с изискванията на съвременните образователни стандарти.

Ключови думи

Изобразително изкуство, сакрални символи, културно наследство

**ПРОГРАМАТА НА „РОДНО РАДИО” КАТО ЧАСТ ОТ ПРОПАГАНДНИЯ ПЛАН НА
ДИРЕКЦИЯТА ЗА ОБЩЕСТВЕНА ОБНОВА**

Миля Кръстева

Научен архив на Българската академия на науките, България

**THE NATIVE RADIO PROGRAM AS PART OF THE PROPAGANDA PLAN OF THE PUBLIC
RENOVATION DIRECTORATE**

Mila Krasteva

Scientific archive of the Bulgarian Academy of Sciences, Bulgaria

mila.krv@abv.bg

Abstract

With the adoption of the first Bulgarian Radio Act in April 1927, the broadcasts of Native Radio officially began. The public interest in the technical innovation is clearly explained by the fact that at the end of the same year the first four hundred radios were registered in Bulgaria. With the help of radio, the problem of illiteracy is overcome, as the messages of the ruling elite are already easily reaching the Bulgarian society. On the basis of statistics for the period under review, conclusions have been drawn about the influence of radio in shaping public opinion in Bulgaria. In 1934 the Directorate for Public Renewal took advantage of the popularity of radio and quickly made it an instrument for spreading propaganda messages and new political ideas.

Keywords

Propaganda, Directorate for Public Renewal, Radio

Резюме

С приемането на първия български Закон за радиото през април 1927 г. официално започват излъчванията на „Родно радио”. За обществения интерес към техническото нововъведение говори ясно факта, че в края на същата година в България са регистрирани първите четиристотин радиоприемника. С помощта на радиото се преодолява проблемът с неграмотността като посланията на управляващия елит вече лесно достигат до българското общество. На базата на статистически данни за разглеждания период са направени изводи за влиянието на радиото при формиране на общественото мнение в България. През 1934 г. Дирекцията за обществена обнова се възползва от популярността на радиото и бързо го превръща в инструмент за разпространение на пропагандни послания и налагане на нови политически идеи.

Ключови думи

Пропаганда, Дирекция за обществена обнова, радио

**ИНТЕРДИСЦИПЛИНАРНИ ПОДХОДИ НА ПРОУЧВАНЕ НА ПСИХОСОМАТИЧНИТЕ
ПОКАЗАТЕЛИ НА ХОРА С УВРЕЖДЕНИЯ ЗА ЦЕЛИТЕ НА МЕДИЦИНСКОТО
ПРОГРАМИРАНЕ И РОБОТИКАТА**

Галина Богданова, Лиана Гълъбова

Институт по математика и информатика при Българска академия на науките, България

**INTERDISCIPLINARY APPROACHES OF STUDYING THE PSYCHOSOMATIC INDICATORS
OF DISABLED PEOPLE FOR THE AIMS OF MEDICAL PROGRAMMING AND ROBOTICS**

Galina Bogdanova, Liana Galabova

*Institute of Mathematics and Informatics at the Bulgarian Academy of Sciences, Bulgaria
g.bogdanova@gmail.com*

Abstract

Constrained public reflection on the regression of glocal critical epidemic situation of spring 2020 provoked visible recent peak of the interest in advisability of direction of cultural priorities to robotics, not only in the fields of health and social care. Necessity of sufficient experience in socio-medical research and practice for achievement of quality innovations in the fields of medical software programming and robotics, recently could be most adequately expressed in mass direct measurements of psychophysical indicators of population on considered and new criteria and with regard of direct public advantages in particular pandemic conditions and in hardly prognosable sociocultural parameters of near future

Keywords

Accessibility, Disabilities, Indicators, Measurements, Medicine, Software Robotics, Healthcare, Social Care, Labour Adaptation, Human Rights, Pandemics

Резюме

Изострената публична рефлексия на развилата се през пролетта на 2020 година глокална кризисна епидемична ситуация предизвиква видимия днешен пик на интереса към целесъобразността от насочване на културните приоритети към роботиката, не само в областта на здравеопазването и социалните грижи. Необходимостта от достатъчен изследователски и практически социално-медицински опит за осъществяването на качествени иновации в областта на медицинското програмиране и роботика, понастоящем най-адекватно може да се изрази в масови непосредствени измервания на психофизичните показатели на населението по общоприети и нови критерии и с оглед на преки обществени ползи в конкретните пандемични условия и в трудните за прогнозиране социокултурни параметри на близкото бъдеще.

Ключови думи

Достъпност, увреждания, показатели, измервания, медицина, програмиране, роботика, здравеопазване, социални грижи, трудова адаптация, човешки права, пандемия

**МЕЖДУНАРОДНИТЕ АКТОВЕ И ВЪТРЕШНОТО ЗАКОНОДАТЕЛСТВО КАТО
ЮРИДИЧЕСКА ОСНОВА ЗА ПОСТИГАНЕ НА ДОСТЪПНОСТ В ГЛОБАЛЕН И ЛОКАЛЕН
МАЩАБ**

Негослав Събев

Институт по математика и информатика при Българска академия на науката

**INTERNATIONAL ACTS AND DOMESTIC LEGISLATION AS A LEGAL BASIS FOR
ACHIEVING ACCESSIBILITY ON LOCAL AND GLOBAL LEVEL**

Negoslav Sabev

*Institute of Mathematics and Informatics at the Bulgarian Academy of Sciences, Bulgaria
negoslavsabev@gmail.com*

Abstract

Globalization intensifies the processes of integration in economics, policy and other areas of importance on local and global level. Unifying around basic ideas and values finds expression in binding documents with specific engagements for all parties. The UN Convention on the rights of persons with disabilities is presented as a major global achievement. Other documents covered are European Union treaty, as well as different domestic regulations in some countries including Bulgaria concerning accessibility for people with disabilities.

Keywords

Accessibility, People with Disabilities, Legislation, Globalization

Резюме

Глобализацията засилва интеграционните процеси в икономиката, политиката и други важни области от регионално и световно значение. Обединението около основни идеи и ценности намира изражение в обвързващи актове, от които произтичат определени задължения за отделните субекти. Разглеждат се Конвенцията на ООН за правата на хората с увреждания като основополагащ акт на глобално ниво, Договорът за Европейския съюз, както и редица други вътрешни законодателни актове в държави по света, вкл. и България, регулиращи аспекти от достъпността за хора с увреждания.

Ключови думи

Достъпност, хора с увреждания, законодателство, глобализация

ИЗМЕРЕНИЯ НА СЪВРЕМЕННОТО ПОСТМОДЕРНО ПОКЛОННИЧЕСТВО КАТО ГЛОКАЛНО РЕЛИГИОЗНО КУЛТУРНО НАСЛЕДСТВО

Лиана Гълъбова
София, България

DIMENSIONS OF CONTEMPORARY POSTMODERN PILGRIMAGE AS GLOCAL RELIGIOUS CULTURAL HERITAGE

Liana Galabova
Sofia, Bulgaria
lianagalabova@abv.bg

Abstract

Contemporary practices of recreational and confessional travel and visit of sacred sites of various denominations focus multitude of orientations and attitudes regarding religious cultural heritage. Postmodern tourist experience of organisation and research encompasses wide space from local to global, from material to invisible, from forgotten to live heritage, and from sustainable to dynamic, from subjective to generally valid, acknowledged, and human in religious culture and everyday life. Transmission of traditional values and rituals, as well as actualisation of cultural practices basic for religions, confessions, and communities would be impossible without sacral topoi as a focus of tourist interests, flow of people and dynamic site exploitation, and without development of the reflection on those processes.

Keywords

Pilgrimage, Religious Tourism, Glocal Mobility, Postmodernity, Sacred Sites, Heritage Perception, Tourist Reflections, Accessibility of Tourist Sites

Абстракт

Съвременните практики на рекреативно и вероизповедно пътуване и посещение на свети места на различни деноминации фокусират множество ориентации и нагласи по отношение на религиозното културно наследство. Постмодерният туристически организационен и изследователски опит се простира от локалното до глобалното, от материалното до невидимото, от забравеното до живото наследство, от устойчивото до динамичното, и от субективното възприемане до общовалидното, общоприетото и общочовешкото в религиозната култура и ежедневието. Трансмисията на традиционните ценности и ритуали и актуализацията на културните практики като основна за религии, вероизповедания и общности е невъзможна без сакралните топоси като средоточие на туристически интереси, човекопоток и динамична експлоатация на обектите, както и без усъвършенстването на рефлексията на тези процеси.

Ключови думи

Поклонничество, религиозен туризъм, глокална мобилност, постмодерност, свети места, възприемане на наследството, туристически рефлексии, достъпност на туристическите обекти

**ЧИНЪТ ЗА ОЧИСТВАНЕ НА ВИНО И МАСЛО СПОРЕД БОГОСЛУЖЕБЕН СБОРНИК № 66
СЪХРАНЯВАН В НА – БАН**

Галя Тодорова Господинова

Научен архив на Българска академия на науките, София, България

**THE ACT OF PURIFYING WINE AND OIL ACCORDING TO THE LITURGICALLY CORPUS
NO. 66 KEPT AT SA - BAS**

Galya Todorova Gospodinova

*Science Archive at the Bulgarian Academy of Sciences, Sofia, Bulgaria
gachebg@abv.bg*

Summary

Liturgically corpus No. 66 kept at NA – BAS, stores a sequence that is for the purification of wine and oil, when something filthy or unclean falls into them. The sequence covers sheets 66b - 69a. The report presents the way in which two substances were purified, which were the main offerings in and outside the temple. Wine and oil, taken individually or together, they participate in almost all the sacraments and followings of the Church.

Keywords

Wine, Oil, Purification, Manuscript, Corpus, Sequence

Резюме

Богослужебен сборник № 66 съхраняван в НА – БАН, съхранява чин, който е за очистване на вино и масло, когато падне в тях нещо скверно или нечисто. Последованието обхваща листовете 66b – 69a. Докладът представя начинът, по които са били очиствани две вещества, които са били като основни приносни дарове в храма и извън него. Виното и маслото, взети по отделно или заедно участват в почти всички тайнства и последования на Църквата.

Ключови думи

Вино, масло, пречистване, сборник, последование

СЪЩНОСТ И ЗНАЧЕНИЕ НА ХРИСТИЯНСКАТА ВЯРА В СЪВРЕМЕННИЯ СВЯТ

Иван Вълков

Киевская Богословская Семинария БНЦ ЕХБ, Киев, Украина

ESSENCE AND SIGNIFICANCE OF THE CHRISTIAN FAITH IN THE MODERN WORLD

Ivan Valkov

Kiev Theological Seminary, BIC GCB, Kiev, Ukraine

i.i.valkov@abv.bg

Abstract

The author offers a discursive analysis of the New Testament faith, based on the biblical definition of it (Heb. 11) and the realization in life of the Old Testament patriarch Abraham, a model of faith in the three monotheistic religions. The author's choice fell to Abraham because of the similarity in God's guidance to him in the Old Testament and to the images in the New Testament. This leads to theological conclusions about what the biblically based Christian faith should be today. In the theological-ethical analysis of the successive stages in the stepwise development of the faith, visualized in the author's diagram, the correct definition, meaning and influence of each stage in the real life of the modern Christian stand out. The theoretical aspect of the research uses methods of systematic theology, biblical hermeneutics, egegetics, as well as scientific research on the concept of "faith" (Vl. Sveshnikov, K. Barth, Al. Men, Vl. Solovov, D. Kirov etc.). The practical aspect of the study is based on the spiritual experience of Abraham, the historical experience of the Church, as well as the personal experience of the author - theologian and clinical psychologist. This text aims to inspire Christians to overcome daily trials by boldly climbing the steps of faith, which also elevates Abraham to the true glory God has given him. God's promise is that trials will never exceed the power of the one who has been tested.

Keywords

Faith, Christianity

Абстракт

Авторът предлага дискурсивен анализ на новозаветната вяра, основан на библейското определение за нея (Евр. 11 гл.) и реализацията в живота на старозаветния патриарх Авраам, образец на вярата в трите монотеистични религии. Изборът на автора падна на Авраам поради сходството в Божието водителство към него в Стария завет и към образите в Новия завет. Оттук се правят богословски изводи за това каква следва да бъде библейски основаната християнска вяра днес. При направения богословско-етичен анализ на последователните етапи в стъпаловидното развитие на вярата, визуализирани в авторска диаграма, се открояват правилното дефиниране, значение и влияние на всеки етап в реалния живот на съвременния християнин. Теоретичния аспект на изследването ползва методи на систематичното богословие, библейската херменевтика, екзегетиката, както и научни изследвания на понятието "вяра" (М. Олеснишки, П. Свешников, К. Барт, В. Гут и др.). Практическият аспект на изследването се основава върху духовния опит на Авраам, историческия опит на Църквата,

както и личния опит на автора. Този текст не цели просто да призове християните да израстват в своята вяра, а да ги подтикне да преодоляват ежедневиите изпитания чрез дръзновено изкачване по стъпалата на вярата, което издига и Авраам до истинската слава, дадена му от Бога. Божието обещание е, че изпитанията никога няма да надвишат силата на изпитвания.

Ключови думи

Вяра, християнство

**ДИАЛЕКТИ И ИЗПОЛЗВАНЕ НА ЧУЖДА ГРАФИЧНА СИСТЕМА В КОМПЮТЪРНО
ОПОСРЕДСТВАНАТА КОМУНИКАЦИЯ (ИЗСЛЕДВАНЕ НА БАЗАТА НА ПРИМЕРИ В
ОНЛАЙН СОЦИАЛНАТА МРЕЖА „ФЕЙСБУК“)**

Мариан Петров

Преводач, София, България

**DIALECTS AND THE USE OF FOREIGN GRAPHIC SYSTEM IN COMPUTER-MEDIATED
COMMUNICATION (STUDY BASE OF EXAMPLES ON THE ONLINE SOCIAL NETWORK
“FACEBOOK”)**

Mariyan Petrov

*Interpreter, Sofia, Bulgaria
aspabg@abv.bg*

Summary

The report shall consider the use of a foreign graphic system in the informal communication on the online social media Facebook and the possibility for determination of the dialectical affiliation, based on the graphic differences by the spelling of the jat vowel. Conclusions for this opportunity are drawn.

Keywords

Computer-Mediated Communication, Social Networks, Dialects, Jat vowel

Резюме

Докладът разглежда използването на чужда графична система в неформалните комуникации в онлайн социалната мрежа „Фейсбук“ и възможността за определяне на диалектната принадлежност на базата на чуждографичното изписване на ятовата гласна. Правят се изводи за тази възможност.

Ключови думи

Компютърно опосредствана комуникация, социални мрежи, диалекти, ятова гласна

ПОНЯТИЕТО „КЛАСА НА ЛИЧНОСТТА”

Пламен Глогов

Институт за гората, Българска Академия на Науките, София, България

THE CONCEPT OF “BEING A CLASSY PERSON”

Plamen Glogov

*Forest Research Institute, Bulgarian Academy of Sciences, Sofia, Bulgaria
pglogov@abv.bg*

Summary

What does it mean to be a classy person? Does origin or behavior determine whether one is going to be a classy person? Various semantic connotations of the concept of being a classy person are examined in this paper at the level of personality and definition and categorization in terms of basic moral-aesthetic and philosophical principles and concepts has been attempted. In conclusion, being a classy person is presented as a morally independent category, which is associated with an individual's inherent ability to be free from dependence on both material and spiritual stimuli. A classy person will walk away with the same indifference from both heaven and hell. Such a person is a pure emanation of self-overcoming regardless of the ultimate goal.

Keywords

Class, Values, Philosophy of Self-Overcoming, Ethic

Резюме

Какво означава един човек да притежава „класа”? Произходът или поведението определят класата на личността? Материалът разглежда различни смислови конотации на понятието „класа” на ниво личност и прави опит за неговото дефиниране и категоризиране от гледна точка на основни нравствено-естетически и философски принципи и концепции. Заключениеето от проучването представя класата като морално независима категория, която е свързана с иманентна за личността способност за отказ от зависимост както към материални така и към духовни стимули. Човекът притежаващ класа ще си тръгне с еднакво безразличие и от ада и от рая. Той е чиста еманация на себенадмогването без значение от крайната цел.

Ключови думи

Класа, ценности, Философия на Себенадмогването, етика

Кореспондиращ автор: гл. ас. д-р Пламен Глогов, Секция Лесовъдство, ИГ, БАН бул. „Св. Климент Охридски” №132; 1756 София; e-маил: pglogov@abv.bg, тел. 0886 44 58 22

Corresponding author: Chief assist. Plamen Glogov, Ph. D. Department of Silviculture, Forest Research Institute, BAS 132, St. Kliment Ohridski Blvd. BG-1756 Sofia, Bulgaria; e-mail: pglogov@abv.bg, tel. 0886 44 58 22

ЗАЩО ПОПУЛИЗМЪТ ИМА БЪДЕЩЕ?

Таня Глухчева

Софийски университет „Св. Климент Охридски“, България

WHY DOES POPULISM HAVE A FUTURE?

Tania Glouhtcheva

University of Sofia “St. Kliment Ohridski”, Bulgaria

taniagl@abv.bg

Abstract

The following research aims to present Populism as a phenomenon and the reasons why it has a future all over the world.

The XXI - st century is also known as the “Populist era” (Cas Mudde). Both the left and the right have nothing more to offer and give the people who want something new. The change should also give them security. Populism has a future because it is not an ideology. It “borrows” the most appropriate from the left and the right ideologies and adjusts” them to people’s problems and gives solutions.

Populism is a global phenomenon. Today we are witnessing the 4-th wave which is spreading all over the world. The former 3 waves have been mainly in Latin America, the place which is also considered its cradle, as Ernesto Laclau argues. Many political scientists such as Cas Mudde, have warned about the threat of the rising Populism, at the beginning of the century, but nobody paid attention. Why is Populism becoming more and more popular? The main reason is that it constantly changes. It’s different in every country and always has “the right solutions” to the different problems of the different societies. Hence, it aims not only those who don’t sympathize any political party, but also those who are disappointed, have doubts and those who don’t feel represented. Secondly, the populist leader is always close to the people: he dresses like them, understands their problems, walks among the people and doesn’t have bodyguards. He doesn’t need to say “I am one of you!” because it is obvious.

The political scientists talk about “Left Populism” and “Right Populism”. The first one is typical for countries with serious social problems – mainly in Latin America. Whereas the second type characterizes the countries with well-developed economies – in Western Europe and the USA.

There are not many researches made about the Populism in Bulgaria. Political scientists start using the word in the last decade and it is applicable to all parties. Georgi Karasimeonov and Daniel Smilov, argue that Simeon Saxe-Coburg-Gotha is the first Bulgarian populist leader. Even after his government, the people still look for someone “to save” them, which only proves that Populism is not over and it is something useful because it brings hope.

The used methods are: sociological research, taking interviews, analyzing data and deduction.

* The paper contains the author’s personal researches, made in the University of Sao Paulo, in Brazil.

Keywords

Populism, Left Populism, Right Populism, Ideology, Leader, Bulgaria, Latin America, Western Europe, USA

Абстракт

Докладът има за цел да разгледа популизмът като феномен, както и причините, поради които той има бъдеще в целия свят.

XXI век е времето на популизма. Лявото и дясното политическо пространство са се изчерпали и избирателите искат нещо ново. Искат сигурност и промяна. Популизмът има бъдеще, защото сам по себе си не е идеология и не може да се изчерпи. Той взема „най-подходящото“, както от лявите, така и от десните идеологии, „прилага“ ги към проблемите на народа и предлага начин за решението им.

Популизмът е глобален феномен. Днес сме свидетели на неговата 4-та вълна, която залива цял свят. Предходните три са били географски съсредоточени предимно в Латинска Америка, считана за негова родина, според политолога Ернесто Лакруа. Много други изследователи на популизма, сред които Кас Муде, са посочили опасността от разпространяването му още в началото на века.

В какво се изразява силата на популизма? Основната причина е, че той непрекъснато се променя в зависимост от държавата, актуалните проблеми и исканията на обществото. Така обхваща не само безпартийните избиратели, но и разочарваните, колебаещите се и всички, които не се чувстват представени. Втората причина е, че популисткия лидер е винаги сред народа: облича се като него, съпричастен е с проблемите му, не се притеснява да ходи пеша и без охрана. Не е необходимо да изрича посланието „Аз съм един от вас!“, защото то се вижда.

Учените разделят популизма на „ляв“ и „десен“. Лявият е характерен за страни със сериозни социални проблеми – предимно в Латинска Америка. Десният е присъщ на държави със силно развити икономики, затова се среща в Западна Европа и САЩ.

В България популизмът не е изследван задълбочено до този момент. Терминът започва да се използва през последното десетилетие и е приложим за всички партии. Политолозите Георги Карасимеонов и Даниел Смилов считат, че популистката вълна в България започва със Симеон Сакскобургготски. След неговото управление, избирателите продължават да търсят „спасител“, което показва, че популизмът не е изчерпан, а напротив – той е необходим, защото носи надежда.

Използваните методи са: социологическо проучване, вземане на интервюта, анализ и обработка на данни и дедуктивен подход.

* Докладът е написан и с направени лични изследвания на автора, при обмен в Университета на Сао Пауло в Бразилия.

Ключови думи

популизъм, ляв популизъм, десен популизъм, идеология, България, Латинска Америка, Западна Европа, САЩ.

ЗНАЧИМИ НОВИ ПОСТЪПЛЕНИЯ НА ЛИЧНИ АРХИВИ В НАУЧНИЯ АРХИВ НА БАН

Габриела Ванцарова

Научен архив на Българска академия на науките, София, България

NEW SIGNIFICANT PERSONAL ARCHIVES AT THE SCIENTIFIC ARCHIVE AT THE BAS

Gabriela Vaptzarova

*Scientific Archive at the Bulgarian Academy of Sciences, Sofia, Bulgaria
dari_bas@abv.bg*

Abstract

The BAS Scientific Archive has the task: to search, preserve, process and make available for use all documents for the development of scientific thought in Bulgaria and for the history of BAS. Each study begins with a comprehensive study of the documentary sources. A rich archive base gives greater opportunities to scientists for a comprehensive study of a particular problem.

Many contemporary scholars understand the importance and role of the archival institution as a place to preserve scientific heritage. In the last years, they have begun donating their personal archives with the knowledge that this documentary wealth must be preserved for generations.

Keywords

Cultural and Historical Heritage, Documentary Heritage, Preservation of Scientific Heritage, Archive

Абстракт

Научният архив на БАН има за задача да издирва, съхранява, обработва и предоставя за ползване всички документи за развитието на научната мисъл в България и за историята на БАН. Всяко задълбочено изследване започва с всестранно проучване на документалните извори. Колкото по-богата е архивната база, толкова по-големи са възможностите на учените за цялостно проучване на определен проблем.

Много съвременни изследователи разбират значението и ролята на архивната институция като място за опазване на научното наследство. В последните години те започват да даряват своите лични архиви със съзнанието, че това документално богатство трябва да се съхрани за поколенията.

Ключови думи

Културно-историческо наследство, документално наследство, опазване на научното наследство, архив

JALLIKATTU: REMEMBRANCE OF FORGETTING MASCULINITY

Uma Devi

Asst. Professor in Tamil, Department of Modern Indian Languages and Literary Studies, University of Delhi, India

umadchitra@gmail.com

Abstract

Jallikattu is an ancient heroic sporting event of the Tamils. It is played during the harvest festival of Pongal certain districts of Tamil Nadu Trichy, Pudukkottai, Sivagangai, and Madurai. The baiting of bulls is a symbol of martial art tradition in Tamil heritage. Sangam Literature mentioned Jallikattu as Eru Thazhuvuthal and Manju virattu. It is a traditionally mean it literally, embrace the bull. The sangam literature text "kalithokai explained jallikattu." The Kangayam breed, is released into a crowd of people and multiple human participants attempt to grab the large hump of the bull with both arms and hang on to it while the bull attempts to escape "Catching a bull by its horns" a". This ancient sport that is deeply enmeshed in the rural way of life and worship of local deities. In the modern context, it is conducted as a part of one week festivities associated with the festival of Pongal. The day after Pongal is called as maattupongal. Mattupongal is dedicated to bovine farming animals when they are decorated, celebrated and worshipped. Traditionally, bull-taming was the test that would prove a man's virility. Any man who successfully competed in the sport was considered a hero and could win the bull-owner's daughter. Women who likes to marry such a brave man. Ancient Tamil literature speaks of cattle with great respect and explores the depth and nuances of the animal-man relationship. Cattle was equated to wealth, and till today, rearing and taming bulls is a passion for many who grow up watching and training for this sport. For many Tamil people, jallikattu is part of a precious heritage that they have been fighting to keep alive. While there are two views on jallikattu the one is masculinity tradition is steeped in Tamil culture and the other is the only way to keep the native cattle breeds from going extinct. This article discuss the various aspects like that how jallikattu "symbolizes manliness", participating in or watching jallikattu is also held up as proof of bravery by the men who take part a way of demonstrating his manhood, a man who become a hero tames an overlord's bull and turns it into a challenge to power and authority. The idioms of velour and honor how closely associated with the questions of masculinity found various forms in jallikattu. More over this article discusses how it is a platform to perform and re-establish male virility and dominance and how the youths used this sport as an opportunity to show their masculine powers. This article concerns about the modern technology has played a major role in preservation and promotion of cultural sport jallikattu. Multimedia encompasses all forms of textual, visual and audio all together to represent the holistic form of jallikattu. So this cultural sport is widely reached world wide Tamil people through web media and telecasting through various Tamil Channels. This article is based on the field work at alanganalloor jallikattu sport festival and the case studies of woman informants who were participated as the owner of the bull.

Keywords

Jallikattu, Masculinity, Symbol of Braveness, Media Telecasting Jallikattu

**КУЛТУРНО-
ИСТОРИЧЕСКО
НАСЛЕДСТВО**
*Опазване
Представяне
Дигитализация*

*Сборник с избрани резюмета,
2020
Велико Търново, България*

*Институт по математика и
информатика, БАН*

**CULTURAL AND
HISTORICAL
HERITAGE**
*Preservation
Presentation
Digitalization*

*Proceedings selected abstracts,
2020
Veliko Tarnovo, Bulgaria*

*Institute of Mathematics and
Informatics, BAS*

Фонд „Научни изследвания“ не носи отговорност за съдържанието на докладите и отпечатаните материали от научния форум.

Материалите в сборника са обект на авторско право.

Разрешение за направа на електронни или хартиени копия на част или на цяла публикация за лично или учебно ползване се предоставя без заплащане, при условие, че копията не са направени или разпространявани с цел печалба или търговска изгода и че копията са съпроводени с това съобщение и пълно цитиране на първата страница. За копиране под друга форма, за препубликуване или публикуване на сървъри се изисква предварително специално разрешение и/или заплащане.

2020

<http://www.math.bas.bg/vt/kin/>

Научни редактори:

*проф. д-р Петко Ст. Петков
доц. д-р Галина Богданова*

Технически редактори:

*гл. ас. д-р Николай Ноев,
Калоян Николов
ас. д-р Калина Сотирова-Вълкова (дизайн)*

Коректор: Паскал Пиперков

© Авторски колектив, 2020

*Институт по математика и информатика
при БАН, България*

This work is subject to copyright.

Permission to make digital or hard copies of portions of this work for personal or classroom use is granted without fee, provided that the copies are not made or distributed for profit or commercial advantage and that the copies bear this notice and the full citation on the first page. To otherwise reproduce or transmit in any form or by any means, electronic or mechanical, including photocopying, recording, or by any information storage retrieval system or in any other way requires written permission from the publisher.

2020

<http://www.math.bas.bg/vt/kin/>

Editors:

*prof. PhD Petko St. Petkov
assoc. prof. PhD. Galina Bogdanova*

Copy editors:

*assist. prof. PhD. Nikolay Noev,
Kaloyan Nikolov
assist. prof. PhD. Kalina Sotirova-Valkova
(design)*

Proofreader: Paskal Piperkov

© Editors, authors of papers, 2020

*Institute of Mathematics and Informatics at the
BAS, Bulgaria*

БЕЛЕЖКИ